

กำเนิดชีวิต

พระอาจารย์สงบ มนฺสฺสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาพูดเห็นใหม่ เวลาเรากัน เรากันเวลาพวกโยมมา บอกวิทยาศาสตร์โทษนะ เราพูดคำนี้ของเรา วิทยาศาสตร์ถูกถูกนิบหายเลย เพราะวิทยาศาสตร์ค่าของวิทยาศาสตร์ ๘๘.๘๘ ค่าของความร้อยเปอร์เซ็นต์ไม่มี แล้ววิทยาศาสตร์ก็เป็นวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์นี้ถูกถูกนิบหายเลย

แต่! แต่เวลาถูกเทศน์ถูกสอน ถูกสอนแบบวิทยาศาสตร์นั้นละ วิทยาศาสตร์ถูกถูกนิบหายเลยเพราะอะไรรู้ใหม่ เพราะวิทยาศาสตร์มันเป็นสมมุติ เป็นเรื่องโลก เป็นเรื่องทฤษฎี เป็นเรื่องคำ วิทยาศาสตร์นี้ต้องต่อยอดกันไปเรื่อยๆ มันยังไม่จบ ที่นี้มันยังไม่จบนี้ มันเป็นเรื่องที่พิสูจน์ที่ตายตัว

ธรรมะนี้เราบอก ถ้าพูดถึงธรรมะนะ ถ้าวิทยาศาสตร์มันเป็นสิ่งที่อธิบายได้หมด เราอธิบายถึงความทุกข์เราได้ใหม่ เวลาเราเสียใจเราทุกข์ใจ เราจะเขียนออกมาอธิบายให้มันครบถ้วนได้ใหม่ ไม่ได้หรือจริงใหม่ ความรู้สึกของเราเราจะอธิบายเป็นวิทยาศาสตร์ไม่ได้หมดหรือ ความรู้สึกของเราอธิบายเป็นวิทยาศาสตร์มาให้หมดสิ วิทยาศาสตร์อธิบายไม่ได้หรือ แต่เรารู้สึกได้มากกว่านั้น

ฉะนั้นในความรู้สึกของเรา ธรรมะมันเหนือกว่าวิทยาศาสตร์ มันลึกซึ้งกว่าเยอะมาก เพราะมันมีค่าของปรมาณต์ อย่างว่าแต่ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ค่าของวิทยาศาสตร์ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ไม่มีหรือ เขาต้อง ๘๘.๘๘ เพื่อคิดเพื่อผลาดของเขา แล้วจริงๆ ทางวิทยาศาสตร์ พิสูจน์กันแค่ ๒๕ เปอร์เซ็นต์ถูกต้อง ก็ว่าทฤษฎีนี้ถูกต้องใช้ได้แล้ว แค่ ๒๕ เปอร์เซ็นต์เท่านั้นเอง เราบอกว่าร้อยเปอร์เซ็นต์ ยังไม่มีอีก

แต่ในการปฏิบัติ ธรรมะมันต้องล้านเปอร์เซ็นต์ มันต้องร้อยเปอร์เซ็นต์สะอาดขาวบริสุทธิ์เลย มีแต่จุดทศนิยมเท่าไรก็แล้วแต่ กิเลสหลุดจุดตรงนั้น แล้วมันนิดเดียวที่ไม่

เห็นนะเหมือนเชื้อโรคเลย เวลามันกระจายออกมานะ เน่าเลย นี่ก็เหมือนกันกิเลสหลบอยู่ที่ไหนก็แล้วแต่ที่มันหลบอยู่นะ แล้วพอมันกระจายตัวออกมานะ เหมือนเวลาภาวนาไปแล้วจิตเสื่อม มันก็หมดแล้ว

เห็นไหมวิทยาศาสตร์มันเป็นกรอบ เราถึงบอกว่า ถ้าเอาธรรมะเป็นกรอบเป็นวิทยาศาสตร์นะตายเลย เราถึงปริยัติ ปฏิบัติ กรอบใจ ทฤษฎีมันตายตัวใช้ไหม พอมันตายตัวๆ เราปฏิบัติโดยหลักที่ตายตัว อู๋สู โทษ กิเลสบอกไอ้นี้โง่ฉิบหายเลย มึงอยู่ดีๆ ก็เข้ามาให้ลูกเขกหัวเล่นทุกวันเลย ก็ทำเป็นกรอบ เหมือนเราทำหน้าที่ประจำเห็นไหม พอเดินเข้าไปเซ็นชื่อนะ เขกโป๊กหนึ่ง แล้วพุงนี้มาเซ็นอีก โป๊กหนึ่ง ก็อยู่ดีๆ ก็มหัวให้มันเขกทุกวันเลย

ไอ้กิเลสก็บอกว่าไอ้นี้ทำไมมันโง่ขนาดนี้ มึงทำไมไม่สำนึกตัวสักทีว่า ไอ้เราก็อภิปรัชญาวิทยาศาสตร์ไว้ วิทยาศาสตร์ มันทฤษฎีมันกรอบตายตัว บนโต๊ะ ได้โต๊ะ ความรู้สึกของเรามัน ไอ้โฮ อิกมหาศาลเลย จันที่นี้เวลาเราสอน เราก็สอนวิทยาศาสตร์นั้นแหละ เพราะวิทยาศาสตร์เป็นสิ่งที่เราพิสูจน์ได้ มันเป็นที่ความเชื่อถือได้ มันพิสูจน์ตรวจสอบได้ นี่พอตรวจสอบได้ ธรรมะมันเป็นนามธรรม เราจะเอาเรื่องนามธรรม สิ่งที่เราเห็น เราพูดอยู่คนเดียว เราก็เพื่อเจออยู่คนเดียว ไอ้ผู้อื่นรู้กับเราไม่ได้หรอก

เราก็ต้องพูดให้เขาเข้าใจเราให้ได้ ที่เราจะพูดให้เขาเข้าใจได้ ก็ต้องพูดวิทยาศาสตร์นี้แหละ วิทยาศาสตร์มันถึงเป็นการพิสูจน์แสดงตัวของธรรมะ ธรรมะจะแสดงออกมาด้วยเป็นวิทยาศาสตร์เพื่อให้เราดู เพื่อให้เราเห็น ให้จับต้องได้ แคะจับได้ พิสูจน์ได้ แต่ข้อเท็จจริงของธรรมะ เราถึงใช้คำว่า “ธรรมเหนือโลก” ธรรมเหนือโลก ธรรมที่มันเหนือกว่าความพิสูจน์ตรวจสอบเรา ที่จะมีความจริงอิกมหาศาลเลย อิกมหาศาลเลย ธรรมะมันถึงทะลวงเข้าไปถึงใจของเรา พยายามเข้าไปต่อสู้กับอันนั้น

ฉะนั้นเวลาเราทำสิ่งใดแล้ว เราอย่ายึดติดกับสิ่งใดทั้งสิ้น อย่างเช่นเราเจาะน้ำ เราเจาะน้ำบาดาล บ่อลึกบ่อตื้น น้ำเราอยู่ลึกขนาดไหน เราต้องทะลวงเข้าไปถึงจุดที่บ่อน้ำนั้น เราถึงจะได้น้ำนั้นมาใช้ ธรรมะคุณธรรมของเรา มันอยู่ตื้นอยู่ลึก บางคนอยู่ตื้นๆ พอปฏิบัติไป มันก็เข้าใจได้ อย่างลูกเรา สอนที่สองที่คนนี้เป็นคนดีนะ บางคนเห็นไหมพูดปีหนึ่งก็

แล้ว สองปีก็แล้ว มันลึกมากก็ต้องลึกๆ หน่อย มันไม่มีอะไรตายตัวหรอก ไม่มีอะไรตายตัว นี่ไงธรรมชาติที่เหนือมันวิทยาศาสตร์ เหนืออย่างนั้น

ทีนี้คำว่าหิบบแล้วปล่อย หิบบแล้วปล่อย จิตของคนมันยึดมันถ้อมมันสิ่งใดอยู่ มันยึดมันสิ่งใดอยู่ถูกหรือผิดยังไม่รู้เลย แต่ในความเห็นของฉัน ทุกคนเข้าข้างตัวเองหมด มันก็ว่าเราถูกทั้งนั้น ทีนี้มันถูกทั้งนั้น มันก็ยึดของมันอยู่แล้วใช่ไหม ก็ปล่อยมันก่อนสิ ปล่อยมันก่อนได้ไหม วางมันก่อนได้ไหม แล้วลองพิสูจน์อีกคำหนึ่ง อย่างเช่นพ่อแม่ว่าอย่างไร เราก็ว่าเราถูกๆ เราก็วางของเราก่อน แล้วลองทดสอบที่พ่อแม่พูดนั้นจริงหรือไม่จริง นี่ไงแต่เราวางไม่ได้หรอก

ไอ้คำว่าวาง อย่างเราสองมือเราหิบบเราวางได้ทั้งนั้นแหละ แต่ความคิดความนิสัยเราวางไม่ได้หรอก มันวางไม่ได้เพราะอะไร นั่นละค้นหาความทะยานอยาก มันเป็นอนุสัย มันนอนเนื่องมากับความคิด ทีนี้คำว่าปล่อยวาง เอ็งวางอันนี้ก่อนแล้วพิสูจน์ก่อน อันนี้เป็นธรรมของครูบาอาจารย์ของเรา ให้พิสูจน์ตรวจสอบ อะไรที่รู้ที่เห็นแล้ว ใจเอ็งรู้เห็นแล้วละแต่ประสาเรานะ อนุบาลฉิบหายเลย มันยังเค็ๆ นะ ทำไมเอ็งไม่พิสูจน์ก่อน พอรู้อะไรแล้วนะ

ชาตินี้เราตั้งเป้าไว้เลย เราจะหาเงินล้านหนึ่ง ถ้าเราได้เงินล้านหนึ่ง เราพอหรือยัง เราจะเอากี่ล้านละ เห็นไหมเป้าเราพอได้ครบล้านก็จะเอา ๒ ล้าน ๓ ล้าน ๔ ล้านขึ้นไป ไอ้นี้ก็เหมือนกัน พอเรารู้แล้ว เอ็งรู้อะไร อย่างว่าแต่ล้าน สลึงยังไม่เป็นเงินเลย แต่เข้าใจว่าล้านหนึ่ง ถ้ามันเข้าใจอย่างนี้แล้ว ถ้ามันพิสูจน์ตรวจสอบมันก็วางอันนั้นเห็นไหม คำว่าวางอันนั้นก่อน วางคือวางทิฐิ ความเห็น ความชอบ ความอะไรต่างๆ วางไว้ก่อน แล้วทำตามความเป็นจริง ตั้งใจจริงทำตามความเป็นจริง แล้วถ้าได้สัมผัสนะ ปังจัดตั้ง มันจะรู้เลย เอ้อ! ดีกว่านั้นอีก อันโน้นไม่เอาไหนเลย แต่เมื่อก่อนนี้สุดขยอๆ เลย

นี่ธรรมชาติพระพุทธเจ้าจะสอนไง ท่านบอกมีคนสองคนเป็นคณะกันไปที่ยวป่า แล้วก็แบกมุลสัตว์เป็นปุยมากคนละเป่ง ทีนี้พอแบกมาด้วยกัน พอมาข้างหน้าก็มาเจอเหล็ก ไอ้นี้บอกแบกมุลสัตว์มานานแล้วก็ไม่ทิ้งละ ไอ้โน้นมันทิ้งเลย มันเอาเหล็ก พอเดินไปข้างหน้าไปเจอเงิน มันทิ้งเหล็กไปเอาเงิน ไอ้โน้ยังแบกมุลสัตว์อยู่เงินก็ไม่เอา เพราะมุลสัตว์กูแบกมานานแล้ว ไปข้างหน้ามันไปเจอทองนะ ไอ้โน้นมันทิ้งเงินเลยไปเอาทอง ไอ้โน้ยังแบกมุล

สัตว์อยู่เลย กูแบกมาไกล เพราะแบกมาไกลแล้ว พอไปข้างหน้าฝนตก มูลสัตว์มันเปียกมันไหลเต็มตัวเลย กลับบ้านไปไม่ได้อะไรเลย ไอ้คนที่มันทิ้งมาๆ กลับบ้านไปมันได้ทองคำเอาทองคำไปโชว์ครอบครัวเขาว่า ฉันได้ทองคำมา

พระพุทธเจ้าเปรียบเทียบเวลาเรื่องการปฏิบัติเป็นอย่างนี้ แต่เราทักฎิमानะเห็นใหม่ด้วยความเห็นเรามูลสัตว์มันมีค่านะ มูลสัตว์นี้มันเอาไปใส่ปุ๋ยนะ โอ๊ย คั้นไม้จะได้กินมะม่วงนะ มูลสัตว์นี้สุดยอดคนะ ไม่ทิ้งหรอกยังงี้ก็ไม่ทิ้ง

เห็นใหม่ถึงบอกว่าถ้าเราทิ้งเราวาง แต่เราต้องวางให้เป็น ต้องวางให้ดี ไม่ใช่สะเพร่า ไม่ใช่เราเป็นคนจับจด เราไม่ได้จับจด เราจะพิสูจน์ตรวจสอบ กาลามสูตร พระพุทธเจ้าไม่ให้เชื่อ ไม่ให้เชื่อคำสอนใครทั้งสิ้น ไม่ให้เชื่ออะไรเลย ให้เชื่อประสบการณ์จริง ถ้าจิตมันได้ประสบ มันได้สัมผัสแล้ว ใครมันจะพิสูจน์ มาสิ มา ก็ทำมาแล้ว จะทำไม ก็ทำมาแล้ว เอาสิ เอาความจริงเอาออกมา นี่ครูบาอาจารย์เราตรงนี้ ถ้ามันปัจเจกตั้ง สันทิฎฐิโก มันรู้ในหัวใจแล้ว มันเป็นความจริงของมันแล้ว ความจริงมีอันเดียว

ความจริงมีหนึ่งเดียวไม่มีสองหรือหก เวลาของฉันทจริงของเอ็งเทียม ของเอ็งจริงน้อยจริงมากไม่สำคัญ มีหนึ่งเดียว องค์นี้องค์ที่ ๔ สมณโคตม ภัทรกัปพระศรีอริยเมตไตรยจะมาตรัสรู้ข้างหน้า อันนี้ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ อันเดียวกันนี้แหละ อริยสัจตั้งแต่สมัยพระพุทธกาลกับสมัยนี้ก็เหมือนกัน ทุกข์สมัยพระพุทธกาลกับสมัยนี้ก็เหมือนกัน ร้องไห้ ดีใจ เสียใจ สมัยพุทธกาลกับสมัยนี้ก็เหมือนกัน เพียงแต่แตกต่างกันในสิ่งแวดล้อมเท่านั้นเอง แตกต่างกันที่เทคโนโลยีที่มันสะดวกขึ้นมาเท่านั้นเอง

แต่ความรู้สึกอันเดียวกันนี้แหละ มันก็ทุกข์อันนี้ มันก็น้ำตาไหลพรากอันนี้ มันจะมีอะไรมากไปกว่านี้ อริยสัจมันก็อย่างนี้ ถ้าอริยสัจมันเข้ามา คุณเทคโนโลยีมีไปหมด ทำอะไรก็ได้ แต่มึงผ่าตัดกิเลสกุทีสี เอากูออกไปด้วย เอามาสิหามา เลเซอร์มันก็ตัดให้ไม่ได้ มรรคญาณความเห็นของจิต จิตแก่จิต ความรู้จากภายในแก่มัน ถ้ามันอยู่ภายในใครจะแก้มัน ถ้าไม่มีพระพุทธเจ้าไม่มีคนสอน ใครจะเอาอันนี้มาใช้กับเรา แล้วในปัจจุบันนี้มาเจอนี้ไง พอปัจจุบันมาเจอถึงบอกให้วางได้ก่อนได้ใหม่ อะไรผิดอะไรถูก สาธุทั้งนั้น ทุกคนมันก็ผิดมาก่อนทั้งนั้น

พระพุทธเจ้า ๖ ปี ครูบาอาจารย์เราก็ประพฤติปฏิบัติมา อย่างพวกเรานั้นก็แบบว่า ลุ่มๆ ดอนๆ มาทั้งนั้น คนที่ปฏิบัติเลยไม่คิด ไม่มี ทำงานมาใครไม่เคยคิดเลย ไม่มี มีแต่คิด มาทั้งนั้น มากหรือน้อยเท่านั้น แต่บางคนมันไม่อย่างนั้นนิ คิดๆ ก็คิดมานานแล้วไม่ยอม แก่ มันก็จะคิด แล้วบอกว่าคิดอันนี้คือถูก ถูกของมึงเงิ แต่คิดของสังคม คิด ถูก ถูกทำไม ก็ ทำมานานแล้วไม่มีใครว่าเลย ไม่ว่า เขาเห็นเอ็งก็สงสาร เขาคิดว่าเอ็งเป็นลูกหลานเขาก็ไม่ ว่า พอว่าแล้วก็โกรธก็เคืองก็ทุกข์ก็ยาก ก็ไม่ว่ามา มันก็เลยชะล่าใจนึกว่าถูกนะ

มันคิดอยู่เต็มหัวใจนั่นล่ะ แต่ด้วยความเป็นลูกเป็นหลาน เขาก็โ้โหลมปฏิโหลมมา ก็ ว่าจะไม่ถูก ไม่ถูก วางให้ได้แล้วค่อยๆ ปฏิบัติ ค่อยๆ หาของเรา ถ้าหาของเรา มันจะใช้ของ เรา นี้พูดถึงเรานะ นี้ว่าถึงสังคมที่ปฏิบัติกันอยู่ เดี่ยวจะแจก พวกนี้รู้จักสงบคอกคอมใหม่ เปิดเว็บแล้วถ้ายังไม่เปิดเดี๋ยเราจะให้ไป เราจะบอกว่า เราจะเอาอันนี้มาเป็นเหตุเงิ สงบ คอกคอมพูดไว้เยอะ แล้วเปิดดูเพราะสงบคอกคอมนั้นที่เข้าไป เพราะสงสารสังคม เพราะ ต้องการให้สังคมมีสติสัมปชัญญะ ให้ทุกคนรู้จักตัวเอง

พระพุทธเจ้าไม่เคยต้องการสิ่งใดเลย ต้องการหัวใจของสัตว์โลก ต้องการหัวใจ ของเรา เวลาเราพูดนะเราพูดกับลูกศิษย์ที่มา บอกว่าเราไม่เคยเสียใจอะไรเลย ไม่เคยสงวน ะอะไรเลย แต่เสียใจหัวใจพวกเอ็ง เขาขโมยไปแล้ว หัวใจพวกเอ็ง ในหัวใจเอ็ง เขาขโมยไป หมดแล้ว แล้วเอ็งก็เหลือแต่ซากศพเงิ เดินไปเดินมาเหลือแต่ซากศพ แล้วหัวใจเอ็งอยู่ไหน แต่ธรรมะเขาให้มายืนที่หัวใจเอ็ง ธรรมะมันเกิดที่ไหน

หลวงตาบอกเลย ไม่มีสิ่งใดสัมผัสธรรมะได้เลย มีแต่ความรู้สึก หัวใจ ความรู้สึก ของเราถึงจะสัมผัสธรรมะได้ พระไตรปิฎกหรือ กระจายเป็อนหมึก กระจายมันพิมพ์ หนังสืออะไร อักษรอะไร มันก็เป็นอย่างนั้น มันพิมพ์หนังสือประโลมโลกมันก็เป็นเรื่อง ประโลมโลก มันพิมพ์หนังสือวิชาการก็เป็นหนังสือวิชาการ มันพิมพ์ตำรามันก็เป็นตำรา แล้วมันมีชีวิตใหม่ มันรู้จักตัวมันเองใหม่ มันมีอะไรให้เอ็ง

เราต่างหากไปอ่านมันซะใหม่ ไปอ่านมันไปศึกษามันมา แล้วทำแล้วถูกคิดยังไม่รู้ นะ แต่ความรู้สึกของเราเนี่ยมันรู้ ปฏิบัติไปคิด คิดมันก็คิด คิดก็ทำไปเถอะ หัวปักหัวป้าอยู่ นั่นล่ะ มันได้แก่นั่นสบายๆ ไซ่สบายๆ ถ้าสบายๆ อย่างนั้นต้นไม้อู่สบายกว่าเอ็งอีก มันยืน ของมันสบายของมัน ไม่เห็นมันปวดมันร้องของมันเลย ต้นไม้มันยืนอยู่นั้น มันสบายๆ

เราไม่ใช่ต้นไม้ ต้นไม้อายุเป็นร้อยปีพันปี เรายี่ร้อยปีเราก็ตายแล้ว ยังสบายๆ อย่างนั้นอยู่อีก
หรือ

สัญชัยสอนมาก่อนนั้นอีก ไม่ใช่ นี่ไม่ใช่ พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะเรียน
กับสัญชัย นั้นก็ไม่ใช่ นี่ก็ไม่ใช่ ไม่ใช่คืออะไร ไม่ใช่คือไม่ใช่ แล้วในไม่ใช่ละ ในไม่ใช่ก็
คือไม่ใช่ แล้วนั้นไม่ใช่ก็คือไม่ใช่ ไม่ใช่คืออะไร ก็ไม่ใช่ นี่ก็เหมือนกัน มันก็ไม่ใช่ ว่างๆ
ว่างๆ ในว่างๆ มีอะไร ก็ว่างๆ ก็พระพุทธเจ้าสอนให้ว่าง แล้วในว่างๆ ก็ว่างๆ แล้วใครว่าง
ใครว่าง ใครรู้ว่าว่าง ทำไมถึงว่าง แล้วว่างทำไม ว่างมาเพื่ออะไร เพราะว่างเดี๋ยวมันก็ไม่ว่าง
ความว่างมันคงที่กับมิงไหม มันแปรปรวนตลอด

โอ้ว่างๆ ก็เพราะทำให้มันว่าง คิดให้มันว่างมันก็ว่าง คิดให้มันว่าง ว่าง อะไรมากก็
ว่างๆ แล้วเหตุผลมันอยู่ที่ไหน ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ ข้าวจะกินอย่างน้อยยังต้องไปตัดมา
ในมือเลย หม้อข้าวมีงันะไม่หุงข้าวมาจะมีข้าวมาไหม แล้วว่างๆ มาจากไหน ไม่ทำอะไร
มาเลย ว่างๆ หรือ แล้วว่างจะไปไหนต่อ แล้วเอ็งจะทำอะไร ก็ว่างๆ ก็ว่างๆ มันมีอยู่แล้ว
นิพพานมันมีอยู่แล้ว ภูเดินชนมันเลย หัวแตกอยู่นี่นิพพานเดินชนภู มันมีอยู่แล้วไง อยู่กับ
มันเนี่ย มันวิ่งมาชนภูเอง ไม่มีหรือก ไม่มี

โยม : หลวงพ่อครับ ผมขออนุญาตถามแทนหลานละกันครับ หลวงพ่อสอนเรื่อง
ยากมากเลยครับ แต่เด็กๆ จะไม่ค่อยเข้าใจจริงๆ สอนดีครับ ที่นี้คือเด็กวัยรุ่นคงจะอยาก
ถามว่า คนเราเกิดมาทำไมก่อนนะครับ แล้วก็เขาประสบความสำเร็จทุกขนะครับ เขาก็คงไม่
เข้าใจว่าทำอะไรจะออกจากทุกข์ ปฏิบัติอย่างไรถึงจะออกจากทุกข์ คือหลวงพ่อกำลัง
สุดท้ายเลยครับ เด็กคงจะงง

หลวงพ่ : นี่ในมุมมองเนาะ ใจที่พูดเมื่อกี้นี้เนาะ เราว่าคือพื้นฐาน

โยม : อันนั้นคือสุดท้ายเลย

หลวงพ่ : เราว่ากล้าพูด นี่พื้นฐานเลยนะ

โยม : อันนี้ถามยากไป ที่จริง...

หลวงพ่อบอก : ไซ้ ไอ้ที่พูดนี่นะ ก็เมื่อที่ที่เราตอบ เขาถามปัญหา ก็ว่าปล่อยแล้ววางไซ้ใหม่ ให้วางก่อน แล้วก็พิสูจน์ไซ้ใหม่ เราจะพูดถึงจิต เมื่อที่เราพูดถึงว่ากระบวนการทำงานของจิต จิตมันทำงานอย่างไร ใจ ความคิดกับจิตมันทำงานกัน เราถึงอธิบายว่ามันปล่อยแล้วมันมีโอกาส พอมันมีโอกาสคือถ้าทำสมาธิมาวางแล้ว มันปล่อยวางแล้ว จิตเราได้ทำงานต่อไป ไอ้ที่พูดถึงปล่อยแล้ว ปล่อยอันนี้ วาง เพราะเราพูดอันนี้เป็นประเด็นขึ้นมา

เราถึงตอบประเด็นนี้ นี่ถ้าประเด็นว่า ชีวิตนี้มาจากไหน เกิดมาทำไม แล้วเกิดมาแล้วจะไปไหน ชีวิตนี้มาจากไหน ถ้าเราพูดถึงโดยหลัก โดยหลักเราต้องยืนยันกันที่พระพุทธเจ้าก่อน เวลาพระพุทธเจ้าพิสูจน์ว่า ชีวิตนี้คืออะไร ชีวิตนี้มาจากไหน พระพุทธเจ้าพิสูจน์ด้วยการปฏิบัติของพระพุทธเจ้า บุปเพณิวาสนาสติปัญญา พระพุทธเจ้าเกิดจากมารดา เกิดที่สวนลุมพินีนะ ประกาศเลยว่า เราจะเกิดชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย ทั้งๆ ที่ยังเป็นทารก เพิ่งเกิดเลย เพราะบุญญาธิการ

ที่นี้บุญญาธิการขึ้นมา เกิดมาแล้ว โดยสังคมโลกๆ พ่อแม่ก็ธรรมดา พ่อแม่เป็นกษัตริย์ก็อยากให้ลูกเป็นกษัตริย์ไซ้ใหม่ ส่งไปเล่าเรียนศึกษาวิชาการทั้งหมดเลย เตรียมตัวเป็นกษัตริย์ พ่อเตรียมตัวเป็นกษัตริย์ปั๊บ พ่อเป็นกษัตริย์นะเพราะว่าพราหมณ์พยากรณ์ไว้แล้วไงว่า ถ้าออกบวชจะเป็นศาสดา ถ้าอยู่ในโลกได้เป็นจักรพรรดิ

จักรพรรดิหมายถึงว่า สมัยก่อนอินเดียเป็นแคว้นแคว้นไม่ใช่ประเทศอินเดีย อินเดียสมัยโบราณเป็นแคว้นแคว้น ไม่มีประเทศ ประเทศคือไม่มีหลักฐานแน่นอน แล้วแต่กำลังทัพของใครยี่ดของใครของมัน ยึดครองกันโดยธรรมชาติ นี่มันแคว้นแคว้นคือกษัตริย์ประจำแคว้นแคว้น พ่อแคว้นแคว้นหนึ่ง ถ้าลูกบวชเป็นกษัตริย์มันจะได้เป็นจักรพรรดิ จักรพรรดิคือรวมประเทศไป รวมแคว้นแคว้นอินเดียไปรวมมา พ่อแม่ก็ปรารถนาอย่างนั้น

ไซ้ เราไปดูในพระไตรปิฎกเห็นใหม่ว่า มันเป็นกระดาศเปื้อนหมึก แต่ไปดูพระไตรปิฎกแล้วซึ่งมากนะ มันเป็นความทุกข์ของกษัตริย์นะ เพราะกษัตริย์ต้องปกครองในแคว้นแคว้น แล้วกำลังเราน้อยกว่า เราอ่อนแอกว่า มันจะโดนเขารุกรานตลอดเวลา แล้วเราต้องปกครองประชาชนให้มีความสุข ครอบครัวของเราเอง ครอบครัวของประชาชน ครอบครัวของญาติโกโหติกา โย กษัตริย์นี้ทุกข์ลิบหนอยเลย

นี่พ่อเป็นอย่างนั้นปู่ พ่อลูกจะเป็นจักรพรรดิเห็นไหม จะรวบรวมแว่นแคว้น พ่อแม่นี้ อยู่สุข ทุกข์ พ่อแม่นี้หวังมาก เพราะพราหมณ์พยากรณ์แล้ว พ่อพยากรณ์ก็ปิดกั้น ปิดกั้น หมายถึงว่าเลี้ยงลูกไม่ให้เห็นคนชรา ไม่ให้เห็นอะไรเลย ให้เห็นแต่สิ่งที่ดีงามตลอดเวลา นี่พ่อไปศึกษามา พอจบมาแล้วเห็นไหม จบมาแล้วไปเที่ยวสวน ไปเห็นคนเกิด ถ้ามมหาดเล็กนั้นอะไร มันก็น่าแปลกนะ คนที่สร้างปัญญามาขนาดนั้นไม่รู้จักนะ แต่มันเป็นอย่างนั้นจริงๆ

เพราะว่าเขาได้รับการดูแล ให้เห็นทารกนะ ถ้ามมหาดเล็กนั้นอะไร นี่คือคนเกิด ยมทูตมาแสดงตัวให้เห็น เห็นคนแก่ นั้นอะไร นั้นคนแก่ คนต้องแก่อย่างนี้ด้วยหรือ เห็นคนเจ็บ เห็นคนตาย เพราะบุญญาธิการสร้างมา อันนี้มันซึมเข้าไปในหัวใจเลย ถ้ามีคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย เราก็ต้องเกิด ต้องแก่ ต้องเจ็บ ต้องตายด้วยหรือ ถ้ามันมีคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย มันต้องมีฝั่งตรงข้ามที่ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย มันก็มีความคิดว่า เราจะออกบวช

โอ้เราเห็นทุกวันเลย ในสังคมไทยเราสังคมพุทธ เวลาไปงานศพเห็นไหม ล้างหน้าศพนี่ก็เดือน เวียนรอบ ๓ รอบก็กามภพ รูปภพ อรูปภพ นี่เวลาเวียนนี้ มันก็คติธรรมทั้งนั้น แต่ขณะคติธรรมที่มีพุทธศาสนาแล้ว เขาเป็นคติธรรมแล้ว พวกเรายังซื้อบื้อ พระพุทธเจ้ายังไม่มีศาสนาเลย ไปเที่ยวสวนไปเห็นเข้ายังซื้อเลย ซื้อแล้วหาทางฝั่งตรงข้าม แล้วจะหาที่ไหน พ่อหาที่ไหน ก็ออกบวช

พอออกบวช พ่อเริ่มๆ จะเข้าตรงนี้แล้วว่าบุพเพนิวาสานุสติญาณ ยังไม่เป็นที่พระพุทธเจ้านะ พอจิตเริ่มปฐมยาม พอจิตมันลง มันย้อนไปเลย เพราะกรรมดาของการตรัสรู้ ธรรมดาของการชำระกิเลส ธรรมดาต่างๆ มันต้องรู้ฐานที่ตั้ง รู้ที่มาที่ไป รู้ต่างๆ แล้วมันค่อยชำระสะสางได้ อย่างเช่น โทษนะ อย่างพวกโยมเห็นไหม จะมีหนี้ มีสินต่างๆ มันมาจากไหนล่ะ แล้วมีหนี้มีสินของเรามันมาจากไหน มันมาจากบัญชีของเราใช่ไหม มาจากการ์ด มาจากต่างๆ ที่ไปรู๊ดใช่ไหม ต้องไปแก้กันที่นั่น ใช่ไหม

โอ้เนี่ยมันมาก็มาจากฐาน มาจากจิต พอมาจากจิต จิตพอเริ่มกำหนดไปลองผิทดลอง มาเยอะแล้ว แล้วมันไม่ได้เรื่อง ที่ไหนเขาบอกศาสดาไปเรียนกับเขามาหมดเลย พอสุดท้ายก็มานึกถึงตอนโคนต้นหญ้า คืออานาปานสติ ลมหายใจเข้าออก ถ้าเป็นฉานเป็น

อะไร มันจะเป็นพลังงาน พออันนี้เป็นลมหายใจเข้าออกมันก็เป็นสัมมาสมาธิ พอเข้ามามันจะเข้าไปสู่ฐานที่ตั้ง สู่ต้นบัญญัติ ต้นข้าว นี่พอเข้าไปสู่ใจของตัวเองนี่ไง นี่ชีวิตมาจากไหนใจ พอเข้ามาถึงที่ข้าวปั้น ก็ยังไม่เป็นพระพุทธรเจ้าไซ้ไหม

เพราะยังไม่เป็นพระพุทธรเจ้า เข้าไปสู่ต้นข้าว ต้นข้าวโปรแกรม มันก็ซับซ้อนสิ่งใดมา พอซับซ้อนมามันก็ไปเห็น โปรแกรม มันไหลไปเลยนะ พระเวสสันดร ทศชาติไปเรื่อยเลย ไม่จบ ไม่จบนะ บุพเพนิวาสานุสติญาณ อดีตชาติพระพุทธรเจ้าย้อนไปไม่มีวันจบนะ อย่างนี้ถ้าไม่จบก็เหมือนกับเราไปดูโปรแกรมเรา เราไปดูของเรา เราดูด้วยความซื่อเท็จจริง เราก็สลดสังเวชนะ อย่างเช่นถ้าเราจะรู้ว่าชาติที่แล้วเราเป็นอะไร เป็นต่อๆ มา เป็นจนไม่มีที่สิ้นสุด

เราสังเวชใหม่ พอมันสังเวช มันไม่ใช่ธรรมะนะ มันสังเวช พอมันสังเวช มันยังไม่มีการกระทำที่ยังงอยู่นะ พอย้อนกลับมาถึงจิตกลับมาได้ คนภาวนาไม่เป็นจะไม่รู้ ถ้าคนภาวนาเป็น เวลาจิตมันสงบแล้ว กำหนดรู้ออกไป ที่เราเห็นนิมิตเห็นอะไรต่างๆ คนนะทำได้ รู้ได้ ถ้าคนชำนาญจะคุมกำหนดจิตได้หมดเลย จิตของเรา โทษนะ เหมือนเครื่องแสวงเลขอร์ เหมือนเครื่องวิทยาศาสตร์ที่เราจะกำหนดได้หมดเลย ถ้ามีสติ แล้วมีสัมปชัญญะที่เป็นจริงนะ

ถ้าไม่มีสติไม่มีสัมปชัญญะ โทษหมดเลย โทษตรงไหน โทษกว่าเป็นวิปัสสนิกหมดเลย มันสร้างภาพหมดเลย จิตนี้มันมหัศจรรย์มาก มันจะหลอกตัวเองขนาดไหนก็ได้ มันจะสร้างอะไรก็ได้ ว่าชาติที่แล้วกูเป็นกษัตริย์ กูเป็นมหาจักรพรรดิ อู๊ย มันไปใหญ่เลย ไม่รู้จักรพรรดิอะไรพัด พัด พัด พัด พัดลมมั่ง พัดร้อนนะ จิตนี้ถ้าไม่มีสติไม่มีสัมปชัญญะ ถ้าไม่เข้าใจนะ มันจะไปของมันเลย แล้วมันไม่ใช่ซื่อเท็จจริง

ถ้าซื่อเท็จจริง ถ้ามีสติปัญญาจะซื่อเท็จจริงอย่างนี้ พอย้อนไปถึงที่สุดแล้ว เพราะมันมีสติสัมปชัญญะมันก็ดึงกลับ คำว่าดึงกลับ คนไม่เข้าใจหมด ไม่เคยทำ เรามีแต่กดปุ่มไง มีแต่กดปุ่ม ถ้ากดปุ่มมันถูกหมด พอกดปุ่มผิดเครื่องก็รวนเลย ใช้นั้นมันวิทยาศาสตร์ แต่นี่มันสติ มันต้องคุมของมันตลอดเวลา พอคุมตลอดเวลา เพราะมันรู้สติสามัญสำนึกมันดีมากนะ ถ้าคนทำได้ขนาดนี้ เหมือนสิ่งที่เคลื่อนที่ได้เร็ว คูติ ยานอวกาศเขาควบคุมด้วยคอมพิวเตอร์ เพราะเขาไม่ใช่มนุษย์หรอก

แต่นี้สติสัมปชัญญะ เราควบคุม เราทันความรู้สึกเราหมดเลย พอมันไปหมดแล้วไซ้ใหม่ มันไปเราก็รู้ไปหมดแล้ว มันเกิดความรู้สึกความคิดขึ้นมาว่ามันไม่จบ ไม่สิ้น ก็เลยระลึกถึงกลับ พอตั้งกลับมา ก็ยังภาวนาต่อไป นี่ปฐมยามนะ มัชฌิมยามเห็นใหม่ พอพลังของจิตมันกลับมาถึงที่ตั้งหมดแล้ว แล้วทำงานยังไงต่อไป ถ้าทำงานต่อไป มันมีแรงจับคือมันมือวิชา มันยังมีแรงจับ มีแรงกรรมอยู่

ถ้ามีแรงกรรมอยู่ ถ้ามันไม่จบ มันจะไปยังไงต่อ มันก็เห็นการเกิด จิตดวงนี้ถ้ามันมีกรรมอย่างนี้ มันจะไปเกิดอย่างนั้นๆ จิตดวงนี้แหละ เกิดอย่างนี้มันเกิดต่อไปนี้ พอเกิดต่อไป นี่จุดอุปาทาน อย่างบุพเพคือย้อนอดีต จุดอุปาทานคือเห็นสิ่งที่เป็นอนาคต ที่จิตถ้ามันขบวนการ ชีวิตนี้มาจากไหน มันจะเกิดยังไง เดี่ยวจะพูดต่อไปเรื่อยๆ พอขบวนการมันเป็นอย่างนี้ไป มันก็จะเห็นว่ามันจะไปเกิดอีก นี่ปัจจุบันคือเจ้าชายสิทธัตถะ

ปัจจุบันคือจิตที่เรากำหนดจิตขึ้นมา แล้วเรากูของเราอยู่ สติกำลังคูอยู่ สิ่งที่เป็นพลังงานที่เราควบคุมมันอยู่ แต่พลังงานนี้ มันได้สร้างมานาน มันมีสติจิต มันมีฐาน มันมีตัวปฐมพลังงานที่เป็นตัวธาตุรู้อยู่ นี่ข้อมูลมันเก็บนั้นหมด มันก็ออกมาดูจุดอุปาทาน มันก็ไปเรื่อยๆ อย่างนี้ก็ไม่จบ ดึงกลับ พอดึงกลับเข้ามา มันก็มาอยู่ต้นข้าวอยู่ที่ฐานไซ้ใหม่ อยู่ที่ฐาน ด้วยอำนาจวาสนาบารมี

อดีตก็ไปมาแล้ว อนาคตก็ร้อจบหมดแล้ว มันไปไม่ได้ทั้งนั้นเลย รวมลงปัจจุบันยังไป ปัจจุบันยังไป นี่ ชีวิตนี้มาจากไหน ชีวิตนี้มาจากสติจิต วิญญาณปฏิสนธิ วงการหมอเห็นใหม่วิญญาณปฏิสนธิ ไซ้ เห็นใหม่ ไซ้ สเปิร์ม จิตหยั่งลงด้วยนิวเคลียสให้มันสมดุล ชีวิตเกิดยังไง นี่การเกิดของมันนะ แต่นี้วิทยาศาสตร์นะ พวกวิทยาศาสตร์ที่กูบอกว่าถูกฉิบหายเลยนะ นี่วิทยาศาสตร์นะ

เพราะมันมีจิตที่หยั่งลง ปฏิสนธิวิญญาณ ถ้าไม่มีวิญญาณปฏิสนธิ เพราะการเกิดกำเนิด ๔ ในศาสนา กำเนิดในไซ้ กำเนิดในครรภ์ กำเนิดในน้ำคร่ำ กำเนิดในการโอปปาติกะ กำเนิด ๔ กำเนิดกับปฏิสนธิจิต ปฏิสนธิจิตมันหยั่งลง พอมันหยั่งลงเห็นใหม่ พอมันหยั่งลงมันก็เกิด มันหยั่งลงในอะไร หยั่งลงในไซ้ ในครรภ์ ในน้ำคร่ำ โอปปาติกะ พวกเทวดา อินทร์ พรหม อันนี้เป็นขณะนะ

อันนี้เป็นขณะที่เราเปลี่ยนชีวิตนะ แต่ตัวปฏิสนธิจิต ตัววิญญาณมันมีของมันอยู่แล้ว มีอยู่แล้วนี่โดยข้อเท็จจริงของมัน ทีนี้พระพุทธเจ้านี้ขณะที่เป็นพระพุทธเจ้า เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดเป็นมนุษย์เกิดเป็นภพชาติ มันมีสถานะของมนุษย์รองรับ มันมีกรรมรองรับ กรรมกรเป็นมนุษย์ พอเราเกิดไปแล้วได้สถานะ สถานะรองรับเหมือนกับเรามีโอกาส เหมือนเกมๆ หนึ่งมีเวลาเท่าไร

เวลาของเรา ๑๐๐ ปี นี่คำว่า ๑๐๐ ปี มันมีโอกาสรองรับตรงนี้ ถ้าไม่มีโอกาสรองรับตรงนี้ เราจะบอกว่าถ้าไม่มีตรงนี้รองรับ หรือไม่มีตรงนี้เป็นฐานนะ การภาวนาอย่างนี้มันไม่มี การภาวนาอย่างนี้มันมี เพราะมันมีมนุษย์ มันมีสถานะของภพชาติ เพราะภพชาติ เพราะมันมีการกระทำอย่างนี้ พระพุทธเจ้ามีมรรคญาณที่มันเกิดขึ้นมาอย่างนี้ มันถึงรวมกลับมาอัสวักขณญาณ มันทำลายอวิชาทั้งหมด ทำลายอวิชาคือเวรกรรม

เวรกรรมที่ได้ถือคือนาคที่ได้สร้างมา มันชำระล้างสะอาดทั้งหมด รวมลงหมด อันนี้เห็นไหม พออันนี้หมดปั๊บ สิ่งที่น่านี้คือ ฆ่ากิเลส แต่ชีวิตก็ยังอยู่ ชีวิตพระพุทธเจ้ายังอยู่ เพราะพระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้วอีก ๔๕ ปี พระพุทธเจ้ายังใช้ประโยชน์มา พอรวมลงหมดนะ นี่คือสุภาทิเสสนิพพาน คือพระอรหันต์ พระอรหันต์คือจิตที่สะอาดบริสุทธิ์ เราพูดไว้ทุกที่เลยว่พระอรหันต์ไม่มีจิต ถ้ามีจิตคือมีภพ

แต่นี้พูดกับโยมพูดกับเด็ก พูดกับความเข้าใจของโลก ก็ต้องบอกว่าจิตพระอรหันต์ พอมันทำลายแล้วพระอรหันต์ก็ยังเหลือธรรมชาติ ยังเหลือสถานะ ตอนนั้นคนจับผิดเยอะ จะพูดอะไรผิดไม่ได้เลย ตอนนี้พูดอะไรผิดนะ เวบไซค์มันจะเอาไปขยายความทันทีเลย มันเลยพูดยากนิดหนึ่ง จะพูดอะไร มันจะพูดสิ่งที่ละเอียดมาให้เราเข้าใจ มันก็ต้องเปรียบเทียบ พอเปรียบเทียบแล้วมันก็เป็นข้อมูล พอข้อมูลเขาก็จับข้อมูลนี้ไปขยายความว่าว่าแต่เขา ตัวเองก็พูดผิด ตัวเองก็พูดผิด จะสื่อให้เขารู้

พอมันทำลายหมดนะ พอทำลายหมดนี้หมดสิ้น นี้พูดถึงพอเราเอาตรงนี้มาอ้างว่าชีวิตนี้มาจากไหน ชีวิตมันมาจากกรรม จากการกระทำ พอจากการกระทำ มันทำที่ไหน เพราะมันมีปฏิสนธิจิต ปฏิสนธิจิตนะ พอเกิดมาเป็นมนุษย์ปั๊บ ปฏิสนธิมันเป็นตัวรากเหง้า แต่พอเป็นมนุษย์มันมีวิญญาณอันหยาบ วิญญาณอันหยาบคือวิญญาณในอายตนะ ตา หู

จมูก ลื่น ภาย สิ่งแรงกระทบอย่างนี้ ตา หู จมูก ลื่น ภาย จริงๆ รับรู้อะไรไม่ได้หรอก ถ้าไม่มีจิตตัวนี้รองรับ

เราเห็นภาพได้ยินเสียงที่ไม่รับรู้ก็เยอะแยะไป แต่ได้ยินเสียงเมื่อไหร่ เราตั้งใจฟัง วิญญาณปฏิสนธิมันสื่อรับหมายกัน เราจะรู้ในทุกๆ เรื่อง แต่บางทีเราทำงานอย่างอื่นเพลินอยู่ แล้วอายตนะกระทบอยู่เหมือนกัน ทำไมเราไม่รู้ แล้วในปัจจุบันพวกเราที่รู้กันแค่นี้ รู้กันที่วิญญาณอายตนะผ่านทางตา หู จมูก ลื่น ภาย ใจ เราก็เลยไม่รู้จึกว่าจิตนี้มาจากไหน ชีวิตนี้มาจากไหน อดีตชาติเป็นอย่างไร อนาคตจะไปไหนกัน

แต่ในปัจจุบันนี้เราเกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าก็เป็นเหมือนเราแหละ ตอนเป็นเจ้าชายสิทธัตถะท่านก็มีนางพิมพา ท่านก็มีสามเณรราहुลเหมือนกัน แต่ด้วยอำนาจวาสนาของจิตต่างหากละ ท่านถึงมีความคิดแตกแยกไปจากสังคมมนุษย์ มนุษย์ทุกคนใครไม่ยอมเป็นกษัตริย์ ใครไม่ยอมปกครองคน ทำไมท่านคิดต่างละ ท่านคิดบอกว่าการปกครอง มันเป็นแต่ความทุกข์ ทำไมท่านเสียสละออกไปละ

ทางโลกเขาบอกว่า พระพุทธเจ้าเห็นแก่ตัว เวลาเป็นพระเวสสันดรเขาขอ ก็ไม่สละตัวเอง ไปสละลูก ๒ คน เวลาสละไปสละภรรยา ทำไมไม่สละตัวเอง เขาไม่คิดมูมกลับ ถ้าคิดมูมกลับนะ สุภาพบุรุษรักภรรยาใหม่ รักลูกใหม่ รัก ถ้าลูกจะเจ็บจะปวดเราเจ็บแทนได้หมด เราทำทุกอย่างให้ได้หมดเลย แต่เขาไม่ขอเรา โอ้ เขาขอลูกขอภรรยา เขาขอลูกขอภรรยาเพราะอะไร เพราะมันสะท้อนเรา เพราะเรารักมาก เรารักภรรยาเรามาก เรารักลูกเรามาก แล้วขอลูกไปแล้ว มันตีต่อหน้าด้วย โอ๊ย เจ็บมาก

แต่ทางโลกบอกว่าเห็นแก่ตัวนะ คนที่เป็นสุภาพบุรุษนะ ลูกจะทุกข์นะ เราขอทุกข์แทน ลูกจะป่วยขอป่วยแทน ขอทำแทนให้ลูกได้ทุกๆ อย่างเลย แต่เขาไม่ขอเรานี้ เขาขอลูกเพราะโพธิญาณมันเกิดที่จิต มันเกิดที่หัวใจ จันเขาถึงขอตรงนั้น นี่เวลาโลกมูมกลับโลกมองแต่วัตถุธาตุ มองแต่ความรู้ แต่ถ้าจะเกิดธรรมะได้ จะบารมีธรรมะนี้มันจะเกิดตรงนี้ นี่เพราะฉะนั้นบอกชีวิตนี้มาจากไหน เราจะบอกว่าชีวิตของเราที่มาจากนี้ มาจากการกระทำของทุกๆ คน แต่ไม่ได้ทำในปัจจุบันนี้ มันทำมาจากอดีตชาติ ทำมาจากเหตุ เพราะเหตุมันมีเวรมีกรรมขึ้นมา มันก็ขับเคลื่อนมาให้เรามาเกิดอย่างนี้

เราจะบอกว่าเราปฏิเสธการเกิดและการตายไม่ได้ ใครจะปฏิเสธ นี่วางแผนครอบครัวยังไม่ให้เกิดเลย มึงทำให้กูดู ไม่ให้เกิด มึงทำให้กูดู ไม่มีทาง มันได้ส่วนหนึ่งเท่านั้น ในเมื่อจิตทุกดวงมันมีเวรมีกรรมมันต้องเกิด จิตมันมีกรรมของมันใช่ไหม มันจะต้องไปของมันใช่ไหม บางครอบครัวนะอย่างเช่น วางแผนครอบครัวอย่างดีเลย ทำไมพลาดมีบุตรขึ้นมาละ ถ้าพ่อแม่คนนั้นกับจิตดวงนั้นมันมีความผูกพันกันมาพอสมควร มันจะต้องมาเกิดตรงนี้ มันจะต้องมาเกิด

สิ่งที่มันเป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ วิทยาศาสตร์ที่มันเกิดขึ้นมา เป็นเวรเป็นกรรมของสภาพกรรมคือสังคมโลกนี้แหละ พอสังคมมนุษย์เกิดขึ้นมา วิทยาศาสตร์เห็นใหม่ วิทยาศาสตร์ก็คิดสิ่งใดขึ้นมาเพื่อทางวิทยาศาสตร์ขึ้นมา พอมันปิดกั้นอย่างนั้น เพราะยุคสมัย ยุคสมัยเกิดอย่างนี้ ไอ้จิตวิญญาณที่จะเกิดในยุคสมัยนั้น เพราะมันมีกรรมของมันมา มันถึงเจอเหตุการณ์อย่างนี้ เขาเรียก ธรรมชาติจัดสรร กรรมมันจัดสรรของมันไป ชีวิตที่มันเกิด มันก็มาอย่างนี้ มันมาแน่นอน

มันยังคิดนะจะพูดว่ามันยังคิดนะที่มาเกิดเป็นเรา เกิดเป็นมนุษย์ ถ้ามันไม่มาเกิดเป็นเรา มันก็ต้องดันมาเกิดในฐานะของสัตว์เดรัจฉาน มันต้องเกิดแน่นอน เพราะจิตนี้มันต้องเกิดตลอดเวลา จิตนี้มันแสดงตัวตลอดเวลา ไม่มีเว้นวรรค จิตนี้ไม่มีเว้นวรรค มันต้องมีสถานะของมัน ในสถานะของมนุษย์ตาย ผัวะ! ถ้ามีกรรมลงนรกไปเลย ไปเกิดในสถานะของนรก สัตว์นรก ถ้าไปเกิดในสถานะของสัตว์เดรัจฉาน ไปเกิดในสถานะไหนมัน ถ้าไม่เกิด มันยังรอจังหวะเกิดคือสัมภเวสี ถ้ามันเกิดมีบุญปุ๊บ มันเกิดเป็นเทวดาเลย ถ้ามีบุญ

อันนี้เราจะบอกว่า เราจะยกขึ้นมาด้วยความเคารพอีกอันหนึ่ง หมอ.....เขาพูดไว้เอง เขาพูดไว้แล้วแจกเป็นแผ่นซีดี เราฟังอยู่ เขาบอกว่าเวลาเขาเกิดมา เขาเกิดมานะ แล้วเขามีตอนที่ปู่เขากับน้องปู่เขา ตัวเขาเองเป็นปู่ เขาตายไป เขาก็มาเกิดในครรภ์ของลูกสะใภ้ก็ลูกละ ลูกของหมอ.....เขาบอกว่า นั่นเขาเป็นพ่อของพ่อเขา แล้วเขามาเกิดที่นี่ นี่หมอ.....พูดเอง พ่อเขามาเกิด เราจะบอกมนุษย์เกิดเป็นมนุษย์ไง พ่อเขามาเกิดนี่ปู่ แล้วบอกว่า น้ำ อานะ น้องพ่อคืออา

เขาบอกเขาพูดเองนะ เขาพูดถึงประวัติเขา เขาบอกว่าอาโก้ไปพูดอวดเขา ไปพูดอวดกันว่าที่ลูกมาเกิด คือพ่อของพ่อนี้มาเกิดเป็นเขา แล้วเขาบอกถ้าไม่เชื่อ เพราะพวกนี้เขา

หมอมด เขาไม่เชื่อนะ เพราะเขาไม่เชื่อเขาพิสูจน์ พิสูจน์ไปถามเด็ก เด็กมันยังเล็กๆ อยู่ มันยังไร้เดียงสาว่าตายตรงไหน มันเดินไปชี้เลย ศพตั้งตรงไหน มันไปชี้เลย เด็กเล็กๆ นะ เด็กไร้เดียงसानะ ตัวหมอ.....เอง ตอนนั้นเขาบอกว่าเขาเป็นทารก เขาไม่รู้เรื่องหรอก แต่ผู้ใหญ่เล่าให้ฟัง เขาจะไปชี้หมดเลย ว่าเขาตายที่ไหน ตายยังไง แล้วมาเกิด แล้วพอบอกพ่อกุอย่างนี้ป๊อบ แบบทุกคนในสังคมก็ยอมรับ

เขาก็ยอมรับนะ ยอมรับในสังคม ในบ้านของเขา แล้วนี่เขาพูดเองว่าแต่พอถึงเวลาป๊อบ พ่อไปพูดเขาก็พูดแบบอวดเขาทั่วไปหมด ที่นั่นพ่อก็มีเพื่อนมาเขาก็บอกว่า จะให้ตัวหมอ.....ยังเด็ก ให้ไปชี้ที่เกิดที่ตาย พ่อโตขึ้นมามันลืม พ่อโตขึ้นมา พ่ออายุมันมีมันมีอายุ มันก็เริ่มเลือนลางไป เขาบอกเวลาพ่อเขาจะเอ็ง จะอวดคนอื่น ให้ลูกมาชี้ มาชี้ผิดชี้ถูกเลย มันเปลี่ยนแปลงไป จะบอกว่ามันมนุษย์เกิดเป็นมนุษย์ไง จิตนี้ไม่มีเวไนวรรค มันจะไปตลอด แต่ถามว่าจิตนี้มาจากไป เกิดมาอย่างไร เกิดมาจากอำนาจของกรรม ทำดีทำชั่ว

เราจะเปรียบนะ พ่อแม่ครอบครัวหนึ่ง ถ้ามีลูกคนแรก และมีฐานะดี ลูกคนนี้จะได้รับอ้อมชูอย่างดีมากเลย พ่อลูกคนที่สอง ครอบครัวกำลังมีปัญหาทางการเงิน หรือคลอดคนที่สาม ลูกแต่ละคนที่เกิดขึ้นมา มันจะอำนาจวาสนาของมันมาไม่เท่ากันหรอก โดยธรรมชาติของมนุษย์ เหนือลูกคนแรกมากเลย คนแรกนี่โอ้เต็มที่แล้ว พ่อคนที่สองคนที่สาม ซักหายเหนื่อย เราจะบอกว่าลูกคนที่สอง คนที่สามคน กรรมมันก็ไม่เหมือนกันไง คนแรกได้รับการถนอมรักษาอย่างมาก คนต่อๆ มาได้รับการถนอมรักษาน้อยลง

มันเป็นเวรเป็นกรรมของจิตที่มาจากใจ คำว่ามาเกิด ชีวิตนี้มาจากไหน นี่เราพูดนี้ อย่าไปซีเรียสกับมัน เพราะถามเองว่าชีวิตนี้มาจากไหน พอถามแล้วซีเรียสเลย นี่กลายเป็นนิยายธรรมะแล้ว นี่กำลังเล่านิทานแล้ว เราจะบอกว่า ก็ถามเองว่าชีวิตนี้มาจากไหน พูดให้ฟังนี้พูดแล้วอย่าซีเรียส เพราะพระพุทธเจ้าสอนปัจจุบันธรรม พระพุทธเจ้าสอนที่นี้ สิ่งที่มีมันได้ มันมีมาแล้วมันก็คือมันมีมาแล้ว ในปัจจุบันนี้คือเรา พระพุทธเจ้าสอนที่นี้ แก่กันที่นี้ ถ้าบรรลุตธรรม บรรลุที่นี้

พระพุทธเจ้าไม่ได้บอกอดีตชาติ หรืออนาคตชาติมันจะดีกว่าใคร ไม่มี ปัจจุบันนี้เจอพระพุทธศาสนาแล้ว เชื่อพระพุทธศาสนาใหม่ เชื่อพระพระพุทธเจ้าใหม่ เชื่อธรรมะใหม่ เชื่อแล้วจะแก้ไขตัวเองยังไง นับถือศาสนาอะไร ศาสนาพุทธ พุทธอยู่ที่ไหน อยู่ที่

ทะเลเบียนบ้าน นับถือศาสนาแล้วมีประโยชน์อะไรกับเรา อย่างเช่นคำว่าพุทโธ สอนพุทโธ พุทโธมาจากไหน พุทโธก็นึกขึ้นมา พุทโธเขียนเป็นชื่อเป็นกระดาศก็พุทโธอยู่นั้น

ถ้าพุทโธ พุทโธคือวิตก วิจาร นึกขึ้นมา พุทโธ พุทโธถ้าเราไม่นึกพุทโธ พุทโธมาจากไหน พุทโธก็นึกขึ้นมาแหละ พุทโธเป็นสมมุติที่สมมุติ ก็สมมุติไปก่อนทั้งนั้น ชื่ออะไร เราชื่อนาย ก นาย ก ก็สมมุติ ก็ลบมันทิ้ง ชื่ออะไรๆ แล้วจะชื่ออะไร แล้วมีจะคุยอะไรกัน กูไม่มีชื่อ เขียนเลย ชื่อนายไม่มีชื่อ เออๆ แล้วมีจะอยู่กับโลกเขาอย่างไร โลกเขาสมมุติใช้ไหม กูชื่อนาย ก อ้าว นาย ก ทำอะไรทำดีทำชั่ว แล้วทำดีขึ้นมาอย่างไร จิตเรามันมีจิตมันมีทุกอย่าง ทุกอย่างมันมี พอมีขึ้นต้นจากความมี ความมีขึ้นมาขึ้นต้นจากสิ่งที่ถูกที่ต้องที่ดีที่งาม แล้วประพุดปฏิบัติขึ้นไป

ถ้ามันพุทโธขึ้นมาให้จิตสงบเข้ามา พอจิตสงบเข้ามา ก็มาถึงต้นข้าว อย่างที่พระพุทธเจ้าทำที่พุทโธที่อธิบาย พวกเราต้องทำอย่างนี้หมดเลย ถ้าจิตไม่สงบเข้ามา ปัญญาที่เกิดขึ้นมา ศาตราจารย์คือกเตอร์ต่างๆ ถ้ามัวตัวเองทุกข้ใหม่ สิ่งที่เราไม่รู้มา ฝรั่งไปทำไม ไร่หาดังค์ แล้วชีวิตมีงเอาไร่ทำไม เอาไร่รอวันตาย หาดังค์ให้ตายเลย ตายไปแล้วก็จบ แล้วมันจบใหม่ ชีวิตนี้จบใหม่ ฉะนั้นปัญญาอย่างพวกมี ปัญญาอย่างนี้มันเป็นปัญญาวิชาชีพ มันเป็น โลกียปัญญา มันเป็นปัญญาของโลก ปัญญาวิทยาศาสตร์ที่ถูกถูกฉิบหายเลย

แล้วปัญญาของธรรมมันเกิดขึ้นมาหรือยัง ถ้าปัญญาของธรรมมันเกิดขึ้นมา เราทำ ความสงบของใจเข้ามา ปัญญาของธรรมมันคืออะไร ปัญญาของโลกวิชาการมีมากน้อย ขนาดไหนนะ เทคโนโลยีมันจะไปมากกว่านี้ อีกหน่อยเราจะไปอยู่โลกพระจันทร์กันแล้ว โลกนี้มันจะสิ้นโลก เทคโนโลยีมันคิดได้ มันทำของมันไป แล้วชีวิตเราละ เพราะของอย่างนี้ละ มันเป็นอนิจจัง โลกนี้เป็นอนินไตย มันจะเป็นอย่างนี้ โลกนี้เคลื่อนตัวตลอดเวลา แผ่นดินนี้เคลื่อนไหวตลอดเวลา แยกออกตลอดเวลา

โลกนี้จะเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา แต่เป็นอนินไตย โลกไม่แตกหรือ ไม่มีวันแตกหรือ ไม่ต้องกลัวโลกแตก เพราะถ้าโลกแตกพระศรีอริยเมตไตรยจะมาตรัสรู้ที่ไหน มีไม่ต้องห่วง โลกนี้ไม่แตกหรือ แต่มันเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มันจะปรับสภาพของมัน โดยธรรมชาติของมัน มันจะเป็นอย่างนี้มันจะปรับสภาพของมัน นี่มันปรับสภาพของมัน

นี่มันเรื่องของโลก แล้วเรื่องของเราล่ะ แล้วเรื่องของความรู้สึกล่ะ เรื่องของทุกซ์ล่ะ เรื่องของเรานี้จะทำยังไง

นี่พระพุทธเจ้าสอนตรงนี้ ถ้าพระพุทธเจ้าสอนตรงนี้ปั๊บ ถ้าเราศึกษานะ พุทโธๆ พุทโธๆ คือว่าจิตมันเหมือนกับอากาศ มันเหมือนกับสรรพสิ่งที่เราไม่เห็นด้วยตาเปล่า ความรู้สึกของเรา เราไม่มีอะไรที่จะพิสูจน์ของมันได้ เราถึงต้องกำหนดพุทโธคำบริกรรม ถ้ามีคำบริกรรม เอาความรู้สึกเกาะไว้กับคำบริกรรม มันแสดงตัวของมัน มันจะมีชัดเจนของมันขึ้นมา แล้วเราจะรับรู้ของเราขึ้นมาได้ สภาพที่เรารับรู้ชัดเจนขึ้นมา สิ่งที่เกิดขึ้นที่ที่เร็วที่สุด แล้วหยุดนิ่ง

สิ่งที่เกิดขึ้นที่ที่เร็วที่สุด เอ็งคิดถึงบ้านเดี๋ยวนี้สิ เอ็งคิดได้ ๕ รอบแล้ว มันเคลื่อนที่ที่เร็วที่สุด แล้วมันไม่เคยหยุดนิ่ง มันหยุดนิ่งไม่ได้ เพราะมันไม่มีสิ่งใดที่เป็นที่หมายของมัน เราถึงต้องให้มีคำบริกรรมให้มันหัดยึดหัดเหนี่ยว ถ้าสิ่งที่เกิดขึ้นที่ที่เร็วที่สุด พุทโธๆ มันยับยั้งยังไง มันเคลื่อนที่เร็วที่สุดให้หยุดนิ่ง ความหยุดนิ่งอย่างนี้ ถ้าหยุดนิ่งขึ้นมาใครเป็นคนรู้หยุดนิ่ง สิ่งที่เกิดขึ้นที่ที่เร็วที่สุด แล้วมันหยุดนิ่งของมัน มันจะรู้ตัวเองของมัน มันจะมีสติสัมปชัญญะของมัน

ถ้ามีสติสัมปชัญญะของมันเห็นใหม่ เป็นปัจจัยตั้งตั้งทั้งนั้นเลย เป็นปัจจัยตั้งรู้เฉพาะตน รู้เฉพาะจิตดวงนั้นเลย สิ่งที่เกิดขึ้นที่ที่เร็วที่สุดแล้วหยุดนิ่ง ความหยุดนิ่งขนาดที่ว่างๆ ว่างๆ ขึ้นมา แค่นี้เป็นความหยุดนิ่งเท่านั้น ความหยุดนิ่งไม่มีการกระทำ ไม่มีการแก้ไขสิ่งใดๆ เลย ความหยุดนิ่งแล้ว เดียวก็เคลื่อนไหวต่อ ความหยุดนิ่งแล้วก็เคลื่อนไหวใหม่ เคลื่อนไหวแล้วก็กลับมาหยุดนิ่งใหม่ มันมีประโยชน์อะไรขึ้นมา แต่ถ้ามีสัมมาสมาธินะ มันพยายามหยุดนิ่งของมันด้วยสติปัญญาของมันขึ้นมา

มันตั้งของมันขึ้นมาเห็นใหม่ พอตั่งของมันขึ้นมา มันจะเห็นของมันนะ โดยธรรมชาติของเรา เย็น ร้อน อ่อน แข็ง ทุกคนรู้ตัวทั้งนั้น ดีชั่วความสุขความทุกข์จิตก็รู้หมด จิตมันนิ่งมันก็รู้ตัวว่ามันนิ่ง นี่ไงสติสัมปชัญญะมันพร้อมใจ แล้วเสวยอารมณ์ อย่างเช่นเรานั่ง โทษนะ ทุกคนนั่งเมื่อยไหม อยากพลิกขาใหม่ ทุกคน จิตมันหยุดนิ่ง มันเสวยอารมณ์ มันกระทบ มันก็เหมือนเรารู้เนี่ย เอ็งเมื่อยไหม เอ็งอยากเปลี่ยนท่าใหม่ จิตมันกระทบมันรู้ไหม แล้วทำไมมันจะไม่รู้

ถ้ามีงูมันก็เกิดของมัน วิปัสสนาญาณมันจะเกิด ๆ นี้โลกุตรปัญญา ปัญญาที่การรู้ การเห็นของเรา ที่เกิดขึ้นจากกลางหัวใจของเรา ที่มันจะเข้ามาชำระมัน ที่มันจะเข้ามา กระทำมาซักฟอกตัวมัน มันจะไปหาที่ไหนๆ ถ้ามีงูไม่หาที่การปฏิบัติกลางดวงจิตของมัน แล้วกลางดวงจิตของมัน มันจะหาจิตของมันได้อย่างไร จิตมันจะหาได้อย่างไร หลับตาสิ พุทโธ หลับตาแล้วพุทโธ เดี่ยวจะรู้เดี๋ยวจะเห็น ความจริงมี ความจริงมี ผู้รู้จริงสอนก็มี ผู้ไม่รู้ไม่จริงสอน มัน โทก มันมดเท็จ มันหลอกลวง มันเอาหัวใจของสังคมไปขยำขยี้

โยม : จริงๆ หลวงพ่อตอบหมดนะ

หลวงพ่ : พุดถึงชีวิตมาจากไหน นี่ดีเพราะว่าเวลามา เราจะบอกว่าพวกเราเป็น ปัญญาชน แล้วเวลาพุดขึ้นมามันจะเข้าใจได้ แต่ถ้าเราไปพุดกันเองว่าเราเป็นปัญญาชน แต่เราไม่เข้าใจ ขนาดเราพุดกับพระ พระเราไปอยู่กับกะเหรี่ยงนะ ไปอยู่กับบ้านนอกคอกนา ไม่มีการศึกษานะ เวลาพระไปทำผิดทำถูก เขารู้หมดเลย

วัฒนธรรมของเขา เขาเคารพบูชาพระ เขาไม่รู้ทางวิชาชีพนะ ไม่มีการศึกษาอย่าง เรานะ แต่เขารู้ประเพณีวัฒนธรรมนะ พระทำผิดเขาก็รู้ บิณฑบาต พระบิณฑบาตต้องก้ม ลงต่ำๆ ห้ามมองคนอื่นสิ เขาสอนพระเลยล่ะ กะเหรี่ยงในป่านะ พระทำอย่างไรเขารู้หมด แล้วคติชีวิตของเขา เขาท่อมเทนะ เขาเชื่อของเขา เขาเชื่อมันของเขา เขาท่อมเทของเขา แล้ว มาพวกเราว่าปัญญาชน เราเป็นชาวพุทธๆ เขาว่าเรารู้ๆ นี่น่าอาย

โธหลวงปู่มันท่านพุดบ่อยนะ เวลาท่านไปอยู่ในป่าในเขานะ ท่านบอกว่า ชาวป่า ชาวเขาเขาชื่อไสบริสุทธิ์ แล้วสอนง่าย ผู้เฒ่าเห็นใหม่ เพราะประเพณีวัฒนธรรมของเขา ถือผี หลวงปู่มันไป เขาบอกเขาตั้ง เขาเป็นผู้ใหญ่บ้านนะ เขาบอกว่าชาวบ้านเขาห้ามยุ่งกับ พระนี่ เขาว่าเป็นผีเย็น เป็นเสือเย็น เสือเย็นคือเสือสมิงไง แหม คือว่าเสือสมิงเหมือนเสือ ปลอมเป็นพระมา เขากลัวลูกบ้านเขาจะโดนเสือกินหัว

เขาถึงบอกห้ามลูกบ้านเขาอย่าไปยุ่งกับพระ ๒ องค์นี้ เขาว่าเป็นเสือเย็น คือเสือเย็น เสือสมิงมันแปลงร่างได้ เขากลัวลูกบ้านเขาจะเสีย เขาเลยจัดเวรให้ไปเฝ้า ไปเฝ้าพระ ๒ องค์นี้ หลวงปู่มันท่านสวดขอละ ถ้าเป็นพวกเรานะ ถ้าเป็นพวกเราไปลำบากอย่างนั้น เรา ก็ไปเถอะ เขาจะเข้าใจผิดก็เรื่องของเขา เราก็ไปแล้ว แต่หลวงปู่มันบอกกับมหาทองสุกว่า

ไปไม่ได้ เราไปไหนไม่ได้แล้ว ถ้าเราไปไหนนะ ประชาชนให้หมู่บ้านนี้ เขาจะเป็นเถื่อนเย็น
หมดเลย คือตายไปเขาจะไปเกิดเป็นผีสงฆ์หมดเลย เพราะเขาเข้าใจผิด

ฉะนั้นเราต้องอยู่พิสูจน์ แล้วท่านก็พูดกับมหาทองสุก ว่าลำบากนะแต่ต้องทนเอา
คือไปอยู่กับคนเข้าใจผิด เขาจะไม่ยอมรับอะไรเราเลย แล้วฝนมันตก หน้าฝน ฝนมันตก
อยู่ในป่าแล้วฝนลมแรง คิดดูสิว่าเราไปตากฝนอยู่อย่างนั้น อยู่เพื่ออะไร ก็อยู่เพื่อจะแก้
ความเห็นผิดของเขานั้น เขาก็ส่งคนมาดู พอส่งคนมาดูนะ มาเฝ้าตลอดเวลาเลย ดูไปดูมา
จนเขาทะเลาะกันนะ เขาทะเลาะกันว่า หลวงตาท่านเล่านะ หลวงปู่มันท่านรู้หมด อนาคต
ตั้งสัญญาที่ว่า ท่านจะเห็นรู้หมดไปหมดเลยว่าเขาจะเกิดอะไรขึ้น

พอเกิดการทะเลาะกันปั๊บ เขาก็เอาคนมาเฝ้าใช้ไหม คำว่าทะเลาะกัน คนเฝ้าบอก
มันไม่มีอะไร วันหนึ่งกูเห็นเดินไปเดินมา เดินจงกรม ไม่ทำอะไรเลย ไม่มีอะไร ไม่มีโทษ
หรือ ไอ้มันก็ยังไม่เชื่อจนทะเลาะกัน สุดท้ายก็จัดเวรเข้ามาหาท่านเลย ตกลงกันเข้ามาคุย
เลยว่า ท่านเป็นอะไร ท่านมาทำไม ทีนี้จะไปบอกเขาตรงๆ นี้ การแก้ความรู้สึก หลวงปู่มัน
พูด ฮู้ สุดยอดมาก เวลาไปอยู่กับพระเห็นไหม ภิภุฑูทั้งหลายภิภุฑูภาวนามาว่า ไอ้แก้จิตมัน
แก้ยากนะ เดี่ยวผู้เฒ่าตายแล้วจะไม่มีใครแก้ ให้ภาวนามาผู้เฒ่าอยู่ ผู้เฒ่าจะแก้วะ

นี่พูดถึงเวลาท่านพูดกับพระตรงๆ อย่างนี้ แต่ท่านจะพูดกับชาวบ้านอย่างนี้ไม่ได้
เพราะเขาเข้าใจผิด พูดอย่างนี้เขายังเกิดทิฏฐิมานะ ยิ่งเกิดการปิดกั้น ท่านก็ทำเดินจงกรม
ของท่าน พอมานี่ก็มาถามว่าเป็นผีเย็นหรือ ก็จะมาต่อว่าท่าน ท่านบอกว่าไม่ใช่ ท่านไม่ได้
เป็นผีเย็น ท่านไม่ได้เป็นอะไรเลย ท่านมาแสวงหาโมกขธรรม หายังไง หาอะไร หาพุทธโ
หาพุทธโ พุทธโเราหาหาพุทธโ แล้วถ้าหาเจอแล้วก็จะไม่มายุ่งไป ไอ้พวกนั้นบอก แล้ว
ชาวบ้านช่วยหาได้ไหม ชาวบ้านช่วยหาได้ไหม ก็อยากให้มันหมดภาระ หาเจอจะได้ไปๆ
ชนะนะ ชาวบ้านช่วยหาได้ไหมล่ะ

ได้ ได้ ได้ ยิ่งดีใหญ่ ยิ่งชาวบ้านช่วยหา ยิ่งได้เจอง่ายขึ้น แล้วหาอย่างไรล่ะ หาบอกว่า
ให้หาใจเข้าให้หนักพุทธ หาใจออกให้หนักโ พอเขาไปพุทธโ พุทธโกัน พอจิตมันลง หลวง
ตาบอก ผู้เฒ่าผู้ใหญ่บ้านมันลงก่อน พอมันลงก่อนใจมันสว่างหมด มันมองมาที่หลวงปู่
มัน ไอ้ไอ้ มันใสหมด ก็มลงกราบแล้วกราบอีก เข้ามา ฮู้ ฮู้โกหก ฮู้โกหก ฮู้บอกพุทธโหา

ตุ้โกหก ตุ้ว่าพุทโธหาย พุทโธตุ้สว่างหมดเลย พุทโธ โื้อะ พลิกกลับเห็นใหม่ พอพลิกกลับ
ขึ้นมาตอนนี้ก็ โื้อโฮย ทำทางจงกรมให้ ะไรให้ย่ำดีไปหมดเลย

แก้จิต แก้ความเห็นของคน ยากมากๆ เลย พอแก้เสร็จแล้วนะ มันพ้นภาระแล้ว พ้น
ภาระกับความเห็นผิดของสังขม ถ้าสังขมมีความเห็นผิดอย่างนี้ เขาตายไป เขาก็เกิดเป็น
เสือ เป็นเสือเป็นสิง สิ่งที่เขาเห็นผิดนั้น หลวงปู่มั่นบอกไปไหนไม่ได้ ต้องรออยู่จน
แก้กัฏฐิมานะ แก้อันนี้ให้มันหลุดพ้นไป พอแก้มันหลุดพ้นไปเห็นใหม่

พอแก้เสร็จแล้ว พอถึงเวลาที่จะลาเขา โื้อโฮ ร้องห่มร้องไห้ ตุ้ไปไหน ตุ้ไปไหน อยู่
ที่นี่ ถ้าตุ้ตายก็จะเผาศพให้ ถ้าตุ้ต้องการอะไรก็จะหาให้ ตุ้อยู่นี่ ตุ้อยู่นี่ เวลาเข้าใจผิด โื้อโฮ
เอามาจับผิด เอามาคอยดู จัดเวรจัดยามมาเฝ้า เวลาเข้าใจถูกแล้ว เห็นใหม่ อ้อนวอนอาลัย
อวรณ์ไม่ยอมให้พลัดพลาด หัวใจนะ

โยม : โดยชาวโลกทั่วไปคุ้นเคยกับความคิด เขาคงสงสัยว่า ถ้าเมื่อเรามาทำความ
สงบ มันจะไปลอกอะไรในใจเราทีละชั้นยัง ไปถึงจะไม่ทุกข์ได้

หลวงพ่ : มันไม่ทุกข์ มันไม่ทุกข์ ถ้าเรากำหนด โื้อคำว่ามีปัญหา มีความคิด แล้วไปดู
จิต ดูจิตนั้นมันก็คือการทำสมณะนั่นแหละ โื้อดูจิตนั้นคือทำสมณะ แต่หลวงตาเพราะท่าน
เคยดูจิตมาก่อน ท่านบอกว่าท่านกำหนดจิตมาก่อน แล้วจิตท่านเสื่อมไปปีกับหกเดือน
สุดท้ายแล้ว เพราะท่านดูจิต จิตท่านเสื่อมไปปีกับหกเดือน กำหนดจิตไว้เฉยๆ ดูจิต พอมัน
ขึ้นไปมันก็ไหลลงมาหมดตลอด สุดท้ายถ้ามันเสื่อมอย่างนี้มันอยู่ไม่ได้ มันเพราะเหตุใด
มันไม่มีจุดยืน

ท่านจึงกลับมากำหนดพุทโธ พุทโธ พุทโธ ท่านพุทโธ ๓ วันแรก หัวอกแทบ
ระเบิด แต่พอพุทโธๆ เห็นใหม่ความคิด ความคิดกับพลังงาน ตัวที่งอกคือตัวจิต คือตัว
พลังงาน แต่เพราะเราเกิดมาแล้ว มีสถานะเป็นมนุษย์ เราถึงมีธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ ความคิด
เพราะเป็นมนุษย์ถึงมีความคิด เป็นเทวดาก็เป็นกายทิพย์ เป็นพรหมนี่ขันธ์หนึ่ง มีความคิด
ใหม่ จิตทุกดวงมันเกิดในวิภวภูติ จิตทุกดวงมันเป็นอย่างนั้นหมด ถ้าจะบอกว่าจิตมีความคิด
ตลอดไป แล้วถ้าเกิดเป็นพรหมมีความคิดใหม่ ขันธ์เดียว แล้วเกิดในนรกอเวจีละ

นี่พอเกิดเป็นมนุษย์ มันมีธาตุ ๔ และขันธ ๕ พอมีธาตุ ๔ และขันธ ๕ เพราะอะไร การเกิดเป็นมนุษย์ พระพุทธเจ้าเกิดเป็นมนุษย์ เพราะอะไร เพราะมนุษย์มีร่างกายบีบคั้น มนุษย์มีร่างกายนี้เพื่อใช้ปัจจัย ๔ แต่ถ้าเป็นเทวดา เขาอิมทิพย์ของเขาตลอดเวลา เขาไม่ต้องใช้ปัจจัย ๔ ฉะนั้นไอ้ปัจจัย ๔ นี้มันบีบคั้น พอบีบคั้นมันเห็นทุกข์ไง บอกว่าเกิดเป็นมนุษย์นี่มีโอกาสมาก เพราะอะไร ถ้ามันไม่เห็นทุกข์นะ มันนั่งเฉยๆ เดี่ยวท้องมันจะร้องจ๊อกๆ เลยละ แล้วทุกข์เป็นอริยสัจเป็นยังไงเดี๋ยวจะรู้

มันบังคับมาอย่างนี้ใช่ไหม พอมันมาอย่างนี้บีบ มันทำให้เราเดือนสติเรานี้ทุกข์ เป็นอริยสัจ ทุกข์เป็นความจริง ถ้าทุกข์เป็นความจริง มันมีของมันอยู่แล้ว ทีนี้เวลากำหนด พุทโธๆ เพราะความคิดเป็นพลังงาน พลังงานสิ่งที่เคลื่อนที่ได้เร็วที่สุด มันเคลื่อนผ่านอะไร ก็เคลื่อนผ่านความคิดนี้แหละ ถ้าไม่มีความคิดมันจะเคลื่อนไปอย่างไร พอผ่านความคิด พอเราพุทโธๆ จนความคิดกับพลังงานมันกลับมาเป็นหนึ่งเดียวเห็นใหม่ พอกลับมาเป็นหนึ่งเดียวมันเป็นสัมมาสมาธิ

พอเป็นสัมมาสมาธิ อย่างที่พูดเมื่อกี้ โลกุตระปัญญามันจะเกิด แต่โดยปัญญาปัจจุบันที่เราใช้ความคิดมันคิดอยู่ มันเป็นโลกียปัญญาๆ เพราะอะไร ความคิดเกิดบนอะไร ความคิดของโยมมันมาจากไหน ความคิดมาจากไหน ถามตัวเอง ถามตัวเองว่าความคิดมาจากไหน มาจากสมองหรือ ความคิดมาจากไหน ความคิดมาจากจิต ไม่มีจิตไม่มีความคิด คนตายคิดไม่ได้ ถ้าความคิดมันมาจากจิต แล้วคอมพิวเตอร์มันคิดยังไง คอมพิวเตอร์มันมีโปรแกรมของมัน มันถึงคิดไปตามโปรแกรมของมัน

นี่เหมือนกันในเมื่อมันมีจิต มันมีความคิดใช่ไหม เราไปดูที่ความคิดๆ พอความคิดดับ จิตเป็นสมาธิใหม่ ถ้าเราบอกจิตผิด หลวงปู่ดูลย์ผิดไหม ไปดูในเว็บไซค์เราได้ เราไม่เคยบอกหลวงปู่ดูลย์ผิดเลย เราบอกหลวงปู่ดูลย์ถูก ลูกศิษย์ต่างหากผิด เพราะหลวงปู่ดูลย์ท่านทำถูก เพราะจิตเห็นอาการของจิต อย่างพูดเมื่อกี้ แรงกระทบที่เปลี่ยนอิริยาบถ ถ้ามันจิตสงบเข้ามา มันเสวยอารมณ์ พลังงานกับความคิด ถ้าไม่มีพลังงานกับความคิด วิปัสสนาไม่เกิด

วิปัสสนามันเกิดต่อเมื่อมีพลังงาน พลังงานคือตัวจิต คือสัมมาสมาธิ แล้วกระทบกับความคิด ความคิดคืออะไร ความคิดคือขันธ ๕ ความคิดไม่ใช่เรา ฉะนั้นกำหนด

พุทโธๆ เข้าไป พอพุทโธเข้าไป มันเป็นตามข้อเท็จจริงไง แต่ว่าจิตๆ นี้ เขาว่าจิตใจใหม่ แล้วจิตแล้วมันจะเป็นวิปัสสนา มันจะรู้สามัญลักษณะ ลักษณะของกิเลสใจ กิเลสมัน หลอก กิเลสอ้างกรรมพระพุทเจ้า ดูที่ความคิดนะ เรามองสภาพนี้ให้ว่างหมดเลย แล้วให้ มันว่าง ว่างไว้ได้ใหม่ ได้ ว่างข้างนอก แต่ตัวเรายังอึดอัดขัดข้อง

นี่ก็เหมือนกันดูความคิด แล้วความคิดมันหายไปหมดเลย แล้วว่างจริงหรือเปล่า เราไม่เชื่อนะว่าพวกจิตได้สมาธิ เว้นไว้แต่ทำถูกแบบหลวงปู่คุณย์ พวกจิตนี้ ยังไม่รู้จักสมาธิเลย โยมที่นั่งกันอยู่ที่นี่ บัญชีธนาคารทั้งหมดยกมาให้เราหมดเลย แล้วโยมจะทำอะไรกันต่อไป เราบอกตัวสมาธิคือตัวต้นข้าวคือตัวจิต คือตัวบัญชิตัน โยมทำหน้าที่การงานกัน โอนเข้าโอนออกตามบัญชิตันนะ แล้วถ้าบัญชิตันมันไม่มี โยมทำประโยชน์อะไรกันได้บ้าง

ถ้าไม่มีสมาธิจะทำอะไรได้ ไม่มีตัวจิตจะทำอะไรได้ อย่าต่อแผล ต่อแผลกันทั้งนั้น ถ้ามันมีตัวจิต มันมีบัญชี มันมีต้นข้าว มันจะรู้ของมันว่ากูมีอะไรบ้าง เงินในบัญชิตันทุกคนรู้หมดใจใหม่ แล้วทำไมต้องมาถามกูว่าบัญชิตันมีเท่าไร ไม่รู้อะไรกันเลย บัญชีอยู่ที่ตัวแท้ๆ ยังไม่รู้ว่าเป็นบัญชิตันเองมีเท่าไร ต้องมาถามว่าฉันได้อะไรแล้ว ฉันได้ขึ้นไหน แล้วแม่อาจารย์ก็บอกว่า มีก็ได้ขึ้นนั้นๆ บัญชิตันแท้ๆ เลย ทำไมต้องให้อาจารย์บอกว่าบัญชิตันมีเท่าไร ไม่ใช่ปัจเจกตั้ง ไม่สันทิฎฐิโก โสคาบันเป็นยังไง โสคาบันบอกมา โสคาบันเป็นยังไง

เราถามเขาไปแล้ว ลูกศิษย์ถามไป โสคาบันเป็นยังไง โสคาบันก็เบื้อๆ ใจ เบื้อๆ ก็ กูกินเหล้ามาแล้วกูก็เบื้อ เบื้อ เบื้อมากเลย เดี่ยวจะกินใหม่ มันเป็นไปไม่ได้ เราจะบอกว่า วุฒิภาวะของคนสอนไม่มี คนสอนไม่มีวุฒิภาวะ แล้วไปพูดในหมู่คนที่ไม่รู้ก็ว่ากันไป แต่ในหมู่ที่คนรู้ละ ผู้มีศีลมีธรรมมองจากลำหญาในทุกที่ ถ้าที่ไหนมีจริงต้องกล้าเข้าไปหาสิ่งจริงให้พิสูจน์กัน ที่ไหนเป็นของจริง ถ้าเราจริงต้องเข้าไปตรงนั้น แร่ธาตุที่มันจริงเหมือนกัน เข้าไปอยู่ด้วยกัน มันทำไมไม่จริงเหมือนกันละ แร่ธาตุที่มันเหมือนกัน

นี่จึงบอกว่าพุทโธๆ แล้วมันจะแก้ไขได้ยังไง มันเป็นพื้นฐาน จะบอกว่าพุทโธนี่ เป็นสมณะ มันแก้กิเลสไม่ได้อะไรไม่ได้ โทษนะเรานั่งกันอยู่ อยู่ตลอดเลย แล้วเอาเบงก์ มากินกัน เอาเบงก์มาแล้วก็กินเลยได้ใหม่ แต่เบงก์นี้มันซื้ออาหารกินได้นะ แล้วบอก

สมถะนี้มันไม่มีประโยชน์ สมถะนี้มันคือเบงกั พุทโชนี่จิตเป็นสมาธินี้มันคือเบงกั ที่จะไปจับจ่ายใช้สอยอะไรก็เป็นประโยชน์หมด

แล้วเราไม่มีอะไรกันเลย สมถะก็ไม่ได้ อะไรก็ไม่ได้ กินกระดากันไหมล่ะ เราจะกินกระดากหรือกินข้าว ถ้าจะกินข้าวเราไม่ได้ทำนา เราก็เอาเบงกัไปแลกมา เรามีสมาธิแล้ว สมาธิออกฤทธิ์นะ มันจะเป็นโลกุตรปัญญา ไม่มีสมาธินะ กินแต่เมนูอาหาร เข้าไปร้านนะ ข้าวขาไก่ ข้าวขาหมู มันมีแต่รูปเมนูไง เอ็งกินตรงนั้น กูจะกินข้าวขาหมู มึงไปกินไอ้รูปข้าวขาหมูนั่น ถ้าไม่มีสมาธินะ

สมาธิมันแก้กิเลสไม่ได้ แต่สมาธิเป็นพื้นฐานให้เกิดโลกุตรปัญญา ถ้าไม่มีสมาธิ ความคิดเกิดบนจิตเรา จิตมีวิชา จะละเอียดหยาบขนาดไหน มันเป็นปัญญาของกิเลส เป็นปัญญาของตัวตนเราหมด ทั้งๆ ที่ตรีภรรยาพระพุทเจ้าๆ ตรีภรรยาๆๆๆ กูคิดนิพพานๆๆ นิพพาน โอ๊ย นิพพานนี่สุดยอดอยู่แล้ว แล้วคิดนิพพาน แต่คิดโดยกิเลสของเรา ไม่เป็นความจริง ไม่เป็นความจริง

แต่ถ้าเป็นความจริง จิตมันสงบมาแล้วนะ ไม่ต้องคิดถึงนิพพาน ให้จิตมันออกใช้ปัญญา ให้มันรู้จักนิพพานของมันเอง ให้มันรู้มันเห็น พอรู้มันเห็นมันฝึกมันสอนจิต จิตมันสงบเลยนะ โอ้ๆๆ เป็นอย่างนี้หรือ เป็นอย่างนี้หรือ คาคการณ์คาคหมายไว้ ไม่เหมือนความจริงทั้งหมด เป็นไปไม่ได้ จะไม่มีสิ่งใดค้ำคาคดหมายเลย ไม่มี แล้วเข้าไปมันสงบหมด นี่ผลของสมาธิ ถึงบอกว่า ครูบาอาจารย์ที่ท่านปฏิบัติเป็น เพราะมรรค ๘ มันมีสัมมาสมาธิ

ถ้าบอกสมาธิไม่สำคัญ หรือสำคัญแต่ที่หลังมันจะอะไรนะ มันเป็นเรื่องข้าง มันเป็นเรื่องข้าง แต่ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา ความจริง เวลาหมอจะผ่าตัด บอกว่ามันไปอาบน้ำขึ้นมา หรือมันไปเล่นดินเล่นโคลนขึ้นมาแล้วผ่าตัดเลยได้ไหม จิตมันสกปรกอยู่ มันยังคิดตามธรรมชาติของมัน มันจะมาผ่าตัดได้ไหม สมาธิไง ที่นี่คนไปเห็น เราเป็นหมอเป็นอะไรก็แล้วแต่นะ คนไข้ก่อนจะผ่าตัดเห็นไหม เขาต้องทำความสะอาด ขณะผ่าตัดต้องเข้าห้องปลอดเชื้อ

แล้วนี่มึงจะทำ มึงจะแก้กิเลสกัน ที่ไหนเชียว โรค ตัณหาทะยานอยากเต็มไปหมดเลย ผ่าตัดแม่งตรงนั้น ผ่าเสร็จมึงคิดเชือดด้วย ว่างๆ ดูจิตสบายๆ ที่ไหนก็ได้ ผ่าตัดแม่งกลางใจ

หมูราจี๋หมาแห้งก็ไม่เป็นไร ที่ไหนก็ทำได้ สุดยอด ภูไม่เคยเห็น! มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ เมื่อที่คณูภวิทยาศาสตร์เห็นใหม่ นี้พูดองวิทยาศาสตร์เห็นใหม่ ให้เห็นภาพเลย มันเป็นไปไม่ได้หรอก เป็นไปแล้วนะ ดิดเชื้อกันหมด ตอนนี้สังคมไทยดิดเชื้อหมดแล้ว ที่เราออกมาพูด เพราะเราส่งสารสังคมไทยเพราะอะไรรู้ใหม่

อย่างที่พูดเมื่อกี้ี้ กะเหรียงคนชาวป่าชาวดอย เขารู้จักประเพณีวัฒนธรรม เขารู้ว่าอะไรเป็นอะไร พวกเราผู้บริหารแล้วมีศักยภาพ ได้โสดาบัน ได้สภิกทาคา อนาคตกันเลยนะ ไอ้กะเหรียงมันหัวเราะเยาะ นี่ก็เหมือนกันเราทำงานอยู่ในองค์กร ไอ้พวกระดับบน แหม ได้อริยมรรคผลกันหมดเลย ไอ้ข้างล่างมันหัวเราะเยาะอยู่นะ ไอ้ข้างล่างมันหัวเราะเยาะอยู่ เพราะอะไร เพราะมันตักบาตรทุกวัน มันอยู่กับพระอยู่กับเจ้ามานาน มันเห็นไอ้ส่วนบน กำลังโค่นหลอก แต่มันพูดไม่ได้

ตอนนี้พระสงบพูดแทน พระสงบกำลังพูดแทนสังคมไทยอยู่ว่า ไอ้ส่วนบนของสังคมไทย ให้มีสติสัมปชัญญะ แล้วตรวจสอบใจของตัวเองให้ดี ๆ อย่าให้เขาขโมยหัวใจของพวกเอ็งไปนะโว้ย ตรวจสอบหัวใจให้ดี ๆ ไอ้ที่พูดนี่นะ พูดแทนสังคมนะ ให้สังคมมีสติสัมปชัญญะขึ้นมา ให้สังคมไทยเรามีสติ ไม่ได้พูดเพื่อใครนะ พูดเพื่อคน ที่มีสติสัมปชัญญะ คนๆ นั้นมันจะได้ เราปกครองเขา เราดูแลเขา แล้วเขาคิดมองเราอย่างไร ส่วนที่เขาดูแลเราอยู่ เขามองเราอย่างไร โธ่พระไปอยู่กับกะเหรียง กะเหรียงมันยังสอนเลย กะเหรียงมันรู้วัฒนธรรมนะ

โยม : จะถามหรือเปล่า อยากถามหรือเปล่า ถามได้ หลวงพ่อตอบทุกคำถามจริงๆ ตอบหมดแล้วนะ เพียงแต่ฟังรู้เรื่องหรือเปล่า หลวงพ่อพูดหมดแล้ว

หลวงพ่ : นี่พูดถึงวันนี้ดี เพราะมันมีเด็กมาใช้ใหม่ มันมีความเห็นใหม่ๆ มา มันพูดโดยหลักแล้วอธิบายเรื่อยๆ แล้วอันนี้เกี่ยวกับสังคมไทย เพราะในเว็บไซค์ถ้าไปดูแล้วจะพูดแรง คำว่าแรงของเรา เหมือนกับเราอยู่กับหลวงปู่จวนมา เวลาหลวงปู่จวนท่านพูดนะ ท่านพูดถึง เขาเรียกว่าพูดเหมือนหลวงปู่คือ หลวงปู่คือหลวงตาจะบอกมาพูดยอดธรรม

นี่หลวงปู่จวนท่านก็พูดยอดธรรม ยอดธรรมท่านจะพูดอย่างที่หลวงตาว่าอย่างเรื่องอวัยวะเพศ อันนี้พอพูดงั้นปั๊ พวกชีเขาบอกว่า พูดอย่างนี้มันยิ่งจะไปกระตุ้น ก็พยายามขอร้องให้ท่านพูดหลีกเลี่ยงตรงนี้หน่อยหนึ่ง แต่ที่นี้พอไปขอร้องให้พูดหลีกเลี่ยง ท่าน

บอกว่า มันไม่เป็นธรรม มันเหมือนกับ ที่นี้เราก็คู่กับพวกพระด้วยกันเอง พระด้วยกัน
 บอกว่าถ้าเราพูดอะไร เหมือนกับเราพูดอะไรไม่เต็มร้อย มันไม่สะใจ มันไม่ออกมาจาก
 หัวใจ จังเวลาท่านพูดอย่างนั้น ท่านพูดอย่างนั้นจริงๆ

เราอยู่กับท่านนะ มันมีอยู่ที่หนึ่งเราไปรูดงศ์กัน แล้วที่นี้มันมีปลาร้าใช้ใหม่ มันมี
 ไหปลาร้า เขาเอาปลาร้ามาตำสั้มตำ มาทำน้ำพริกนี้แหละ ที่นี้เส้นผมมันตกลงไปพวกแม่ชี
 โยธาท่านเปรียบเหมือนอวัยวะเพศเลยว่า รักษาไม่เป็น รักษาไม่ได้ แม้แต่ผมยังจะตกลงไป
 ท่านพูดอย่างนั้นเลยนะ ท่านพูดให้คนทำมันได้คิด ที่นี้พอพูดอย่างนี้ไปปุ๊บ ไอ้เราฟังแล้ว
 มันก็ดูแรง ที่นี้เราจะบอกว่าเวลาเราพูดแรง แรงเพราะอะไร แรงเพราะมันสะใจ มันเต็มคำ
 ดี มันเต็มคำพูดเรา ถ้าให้เราพูดจริงๆ คำ มันพูดไม่เต็มปาก

โยม : เดี่ยวนี้หลวงพ่พูดแรงกว่า ๓ ปีก่อนเยอะ

หลวงพ่ : เยอะ แรงกว่าก่อนเยอะเพราะอะไร เพราะคำถามมันเข้ามาเยอะ แล้วมัน
 กระตุ้นมาก กระตุ้นแบบกระแสด เขาเรียกอะไรนะ หุ่นขึ้น กระแสมันขึ้นลมบน มันพูดทุก
 วัน แล้วนี่ยังคืนนี้โยมมา แล้วโยมเรามันพูดทุกวัน โยมเรามันฟังเทศน์มา ๒๐ ปีมาแล้ว
 วันไหนพูดไม่ถึงใจ ไม่สะใจ วันนี้ไม่มันเลย ยิ่งพูดยิ่งต้อง เขาเรียกว่า อยู่หลวงตามา หลวง
 ตาท่านบอกว่า กิเลสมันอยู่ในใจคำ ฉะนั้นเวลาพูดให้สะเทือนกิเลส มันต้องพูดที่มไปที่ใจ
 คำ

บางทีเวลาหลวงตาเทศน์ พวกเราฟังเทศน์จนลูกเลยนะ จนลูกเลยเพราะสะเทือน
 ถ้าสะเทือนอย่างนี้ปั๊บสะเทือนกิเลส เพราะมันพูดปั๊บ หลวงปู่มันไปเทศน์ที่วัดเจดีย์หลวง
 พอเทศน์จบ สมเด็จพระสังฆราชท่านพูด หลวงปู่มันท่านเทศน์เรื่องใกล้ๆ ตัวเรา เรื่อง
 ชีวิตประจำวันเรานี้แหละ แต่พวกเรามองข้ามกันหมดเลยเห็นไหม ท่านก็เทศน์เรื่อง
 ชีวิตประจำวันที่เราทำผิด ทำๆ กันอยู่นี้แหละ แต่เราไม่เอามาคิด เวลาหลวงปู่มันเทศน์นะ
 ไอ้โ้ให้น้ำไหลไฟดับเลยนะ แล้วพวกเราฟังแล้วนะ สะเทือนใจ

ที่นี้พอเรายิ่งทำละเอียดเข้าไป มันก็พูดถึงความคิด พูดถึงความหลงในตัวเอง มันก็
 มีกับเราทุกคน แต่ไม่รู้ไม่เห็นนะ พอท่านพูดขึ้นมา นี่แทงใจคำ หลวงตาท่านบอกว่าเวลา
 เทศน์ไม่ต้องขออนุญาตกิเลส ทิมเข้าไปเลย พอทิมเข้าไปเลยนะ มันสะเทือน พอมัน
 สะเทือน นั่นละเราให้ยาถูก ให้ยาโดนเลย แต่ถ้าเราให้ยาไม่ถูก เป็นหมอไม่ดี เลี้ยงไข้ เรา

ต้องให้ยา ศิวะ! เลย ฉะนั้นมันเลยเป็นนิสัย ทีนี้คำว่าแรง แรง เราก็อู้ยู่ แต่แรงของเราจะ
มันแรงด้วยข้อเท็จจริง

มันแรงด้วยความจริง คำว่าอารมณ์แรง พุดด้วยความรุนแรง แต่แรงด้วยข้อเท็จจริง
ไม่ใช่แรงด้วยอารมณ์ความรู้สึก อารมณ์ข้อเท็จจริง เพราะมันกระตุ้น แต่อารมณ์ความรู้สึก
มันประสาเราว่า ก็พุดเหน็บเขาใจ พุดเหน็บพุดแถมอารมณ์ความรู้สึก แต่นี่พุดด้วย
ข้อเท็จจริงแต่แรง แรงเพราะมันสะใจ วันนี้ก็พุดตอนเช้าพุดอย่างนี้ เราบอกว่าเราได้ทำ
หน้าที่เราแล้ว ประสาเรา เราจะทำหน้าที่เรา เราจะพุดความจริง แล้วพวกผู้ฟัง ก็หน้าที่ของ
โยมแล้ว หน้าที่ผู้ฟังว่าอันนี้เป็นดอกไม้หรือก้อนหินก็ไม่รู้

โยม : มีอะไรหรือเปล่า ถามได้ มีไหม

หลวงพ่ : เออ มีอะไรไหม อ้าวว่าไป

โยม : ในวันนี้ก็คือที่ได้ตั้งใจมาร่วมกันทำบุญให้กับคุณพ่อที่ล่วงลับไป

หลวงพ่ : ว่าไป

โยม : ก็เลยจะรบกวนหลวงพ่ เทศน์เรื่องของอานิสงส์ของการดูแลบิดามารดา
นะครับ เพื่อเป็นประโยชน์กับผู้ปฏิบัติใหม่ครับหลวงพ่

หลวงพ่ : พุดบ่อยนะ เพราะมันเป็นวัย อย่างเด็กเล็กเด็กอ่อนขึ้นมา มันโดยวัย พอโดย
วัยมันปิดกั้นไปหมด เราบอกว่าพ่อแม่คือพระอรหันต์ของลูก พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของ
ลูกนะ แต่ไม่ใช่พระอรหันต์ของสังคม พระอรหันต์ของสังคม พระอรหันต์ของสังคมคือ
ว่า จิตของท่านสะอาดบริสุทธิ์ แต่คำว่าเป็นพระอรหันต์ของลูกคือสิทธินะ

วันนี้เราพุดแบบนั้นเหมือนกัน บอกว่าถ้าเอาเป็นวัตถุ พ่อแม่ตลอดเรามา ถ้าเราเป็น
วัตถุนะ นี่คือสมบัติของพ่อแม่จริงไหม เพราะแม่ตลอดเรามา แต่นี่เป็นสิ่งที่มีชีวิต มันก็เลย
เป็นสิทธิของเราเหมือนกัน ฉะนั้นสิ่งที่เขาเป็นเจ้าของ เขาให้กำเนิดเรามา เขาให้กำเนิด
บุญคุณเห็นไหม บุญคุณมหาศาลเลย นี่การกตัญญูกตเวที การเคารพพ่อแม่

การเคารพพ่อแม่เป็นการแสดงออกเครื่องของคุณงามความดี เลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่เห็น
ไหม เลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่ด้วยกาย เลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่ด้วยใจ เลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่ด้วยกายเห็นไหม ให้

พ่อแม่อยู่ร่มเย็นเป็นสุข แล้วพ่อแม่เป็นสุขใหม่ พ่อแม่ก็ห่วงลูก แต่ถ้าเลี้ยงด้วยใจ เลี้ยงพ่อแม่ด้วยใจนะ เลี้ยงพ่อแม่ด้วยกายด้วย เลี้ยงพ่อแม่ด้วยใจด้วย ใจพาทำบุญกุศล ถ้าพ่อแม่ลืมตาอ้าปากของใจได้นะ เราเลี้ยงด้วยกายก็ตายชาตินี้แหละ

ถ้าเลี้ยงด้วยใจนะพ่อแม่ไปเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม ถ้าพ่อแม่สิ้นกิเลสไป นี่มันชาติหน้าก็ได้กินใจ ได้กินไปทุกภพทุกชาติใจ แต่เราใช้จ่ายเฉพาะชาตินี้ เราใช้จ่ายในทุกภพทุกๆ ชาติขึ้นไป นี่เวลา อะทาสี เม อะกาลิ เม เวลาเขาสวดศพกันเห็นใหม่ อย่าร้องไห้ อย่าเสียใจ เวลาพ่อแม่คนที่รักที่ผูกพันเราเสียไปตายไป ไม่ต้องร้องไห้ ไม่ต้องเสียใจ เมื่อก่อนคนยัง โง่อยู่ เคารพบูชาเขา กราบต้นไม้ กราบไฟ กราบภูเขา เพราะอะไร เพราะเขาไม่มีศาสนา

นี่ศาสนาเกิดแล้วๆ บอกให้ทำคุณงามความดีถึงกัน ที่มาทำบุญกุศล ให้ทำความดีถึงกัน ให้นึกถึงอุทิศส่วนกุศลจากใจดวงหนึ่ง ไปสู่อีกใจที่ตายไปแล้ว ให้ทำความดี อะทาสี เม อะกาลิ เม ไปแปลสิ เวลาสวดศพนั้น ให้ทำคุณงามความดีถึงกัน แล้วอุทิศคุณงามความดีนี้ จากจิตดวงนี้ไปสู่อีกจิตดวงที่ตาย ตายไปแล้ว แล้วบอกว่าตายไปแล้ว แล้วอุทิศมันจะได้อย่างไร แล้วคนเป็นอุทิศได้ไหมละ แล้วเอ็งทำไม ทำบุญให้หลวงหรือเปล่า ความดีนี้เราให้ได้ทุกๆ คน

เวลาเราแผ่เมตตาเห็นใหม่ ขอให้ทุกคนมีความสุข มีความร่มเย็น มีความคิดดีๆ มีความคิดที่ปลอดโปร่ง มีความคิดไม่เบียดเบียนกัน เหมือนเราอุทิศส่วนกุศลไป เราคนใกล้ชิดกันเราเห็นหน้ากัน โอ้ เห็นหน้ากันแล้ว โอ้ สบายใจหนอ มันปลอดภัยไง พ่อไม่เห็นหน้ากัน โอ้โฮ ไม่กล้า โอ้ นี่มันโจรไม่ยอมมองหน้าใครเลย เห็นใหม่ ความคิดดีๆ เห็นใหม่ให้คนอุทิศความคิดดีๆ ความจริงเราคิดบ่อยนะ ลูกศิษย์เขาพูดบ่อย บอกว่าบางคนคิดอย่างนี้ได้ยังไงนะ ความคิดที่เขาอ่อนล เขาคิดจนเราคิดไม่ถึง อู๋ ความคิดอย่างนี้มันคิดได้เว้ย

นี่ความคิดของเขา พอความคิดอย่างนี้มันเกิดขึ้นมา เราไม่รู้เรื่องเลย แต่เราคิดถึงพ่อแม่เราเห็นใหม่ เราทำสิ่งที่ดีแล้วอุทิศส่วนกุศล บุญกุศลอันนี้มันอุทิศไป เราจุดขึ้นมาเล่มหนึ่ง เราจะต่อเทียนให้ทุกๆ ล้านเล่มพันเล่ม เทียนเราก็ยังอยู่ มันเป็นนามธรรมนะ

ทำบุญกุศลแค่นี้ แล้วอุทิศได้สามโลกธาตุเลย เฮ้ย มันจะแบ่งกันกินพอเปลววะ เหลือเพี๊ยะ
เลย เพราะเขาไม่ได้กินอย่างนี้

นี่ไงในวัฏฏะไง อันนี้มันเป็นสื่อ นำ เครื่องแสดงออกของใจ ถ้าพูดถึงบุญกุศลเป็น
วัตถุนะ เอ็งสู้แม่ใครไม่ได้ โลดสမ်มากกว่าเอ็งอีก โลดสမ်ได้บุญมากที่สุดเลย มันกอง
อยู่นั่น แต่มันไม่มีบุญหรอก เพราะมันทำธุรกิจ 'ไอ้เรานี้มันแสดงออกน้ำใจ น้ำใจนี้มันจะ
เป็นบุญขึ้นมาได้ คือการเสียสละ คือการเสียสละเห็นใหม่ จากใจดวงหนึ่งสู่อีกดวงหนึ่ง
จากมือของเราสู่มือของคนหนึ่ง มาทำบุญ เนื่อนาบุญของโลก

เนื่อนาบุญของโลก เราหว่านลงไปเนื่อนา เนื่อนาไหนมันมีคุณประโยชน์ เนื่อ
นาที่ดี ดินที่ดี อากาศที่ดีมันจะได้ประโยชน์มาก เขาถึงแสวงหากัน พอแสวงหาสิ่งนี้ขึ้นมา
พอทำบุญกุศลแล้ว ใจอุทิศส่วนกุศลถึงพ่อแม่ปู่ย่าตายายของเรา เจ้ากรรมนายเวร เราเคยมี
เวรมีกรรมต่อกันๆ มีความบาดหมางต่อกัน เราอุทิศส่วนกุศลให้เขา เราขอโทษเขา ให้เวร
กรรมนั้นมันจะเจือจางกันไป เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร เวยังจองเวรต่อกัน จะไม่มี
วันจบวันสิ้น

ผู้ชนะได้มีความพอใจ ผู้แพ้อาฆาตแค้น เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร เจ้ากรรม
นายเวรอุทิศส่วนกุศลให้เขา ใครทำไม่ดีกับเรา ก็ เออ อโหสิกรรมกับเขา แต่ทำยากนะ ทำ
ยาก แต่ต้องทำ เพราะมันเพื่อประโยชน์ต่อเรา ทำอย่างนี้เพื่อเรา แพ้เป็นพระชนะเป็นมาร
แพ้เป็นพระ เราไม่ใช่แพ้แบบสังคม สังคมเขามีแพ้มีชนะกัน คำว่าแพ้เป็นพระ เราศึกษา
ธรรมะ เราเป็นพระผู้ประเสริฐ

เราเข้าใจ เราควบคุม ในเมื่อสิ่งนั้นมันเป็นโทษเป็นภัยเห็นใหม่ เรามีสติสัมปชัญญะ
ควบคุมเขา ควบคุมด้วยปัญญาของเราเห็นใหม่ เราควบคุมเกมสันั้นได้ เราควบคุมสิ่งนั้น
ได้ อุทิศส่วนกุศลให้เขา ให้เขาเป็นคนดีขึ้นมา เห็นใหม่ เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร
เมื่อกี้พูดจะเป็นจะตายเลย จะฆ่าเขาเลยเห็นใหม่ ตอนนี้ออกว่าห้ามจองเวรแล้วเห็นใหม่
(หัวเราะ) 'ไอ้จะฆ่าจะแกงเมื่อกี้ มันฆ่าแกงกิเลส มันฆ่าแกงความเห็นผิด

ความคิดความเห็นนี้เป็นนามธรรม เราต้องทำลายความเห็นผิด ความคิดอันนี้ต่างหากละ เราไม่ได้พูดถึง ไปฆ่าคน ฆ่าคนทำลายคน เราไม่ได้พูดถึงนะ เราพูดถึงการทำลายความรู้ความเห็นที่ผิดพลาด ความเห็นผิดในใจ นี้บุญกุศลเป็นอย่างนี้ พูดถึงระดับของท่าน ระดับของศีล ระดับของภาวนา เมื่อถึงระดับของภาวนา ระดับของปัญญา เพราะเห็นว่าเป็นปัญญาชน ปีนบันไดฟังเลยละ นี้ย้อนกลับมาสู่ดิน

โยม : หลวงพ่อ คำถามเองง่ายๆ เลย ให้เป็นรูปธรรมหน่อยครับว่า เขาบอกว่าถ้าลูกชายบวช แล้วพ่อแม่ได้เกาะชายผ้าเหลืองขึ้นสวรรค์นะครับ ให้เป็นรูปธรรม หลวงพ่อจะอธิบายอย่างไร

หลวงพ่อ : พ่อแม่ได้ ๑๖ กัป นี้เรื่องจริง เรื่องจริงตรงไหน บุญกุศลเป็นนามธรรมที่เราเห็นไม่ได้ เป็นรูปธรรมเลย เป็นข้อเท็จจริงเลย ศาสนาพุทธ ตั้งแต่พระพุทธเจ้านิพพานมา พระยังไม่สึก ที่ภิกษุณีๆ ขาดไปเพราะไม่มีผู้สืบต่อไง เขาเรียกว่าให้ยกเข้าหมู่ ถ้าไม่มีพระไม่มีสมมุติสงฆ์ มันจะยุติจุดตุตถกรรม ยกสงฆ์ขึ้นมาหมู่ไม่ได้ ฉะนั้นมันมีพระสืบต่อมรดกแดงเผ่ามะม่วง รักษาไว้ มะม่วงคือธรรมะ ธรรมของพระพระพุทธเจ้า พระก็มาสืบต่อไว้ๆ มรดกแดงมาค้าศาสนา

เห็นไหมทางอีสานทางเหนือเขานี้ คำโพธิ์ คำโพธิ์ คำโพธิ์ เราค้าศาสนาไว้ เราเอาลูกเรามาเป็นมรดกแดงเผ่ามะม่วงไว้ มะม่วงก็รักษาไว้ แล้วทำมาบวช นี้ลูกเรามันเป็นอะไร ลูกเราก็คือเลือดเนื้อเชื้อไข ไช้ของแม่ พอเกิดมาก็กินเลือด กินน้ำนม กินเลือดในอก เอาเลือด เอาเนื้อ เอาเชื้อไขมาค้าศาสนา พ่อแม่ได้บุญไหม ลูกบวชนะจริงๆ ก็คือเท่าพ่อแม่บวชนั่นแหละ เพราะพ่อแม่เป็นเจ้าของลูก เราเลี้ยงมาๆ แล้วมาค้าศาสนา บุญเกิดตรงนี้ไง พ่อแม่ได้ ๑๖ กัป

เวลาลูกบวชปีบออกจากโบสถ์นะ พ่อกับแม่ได้ ๑๖ กัป คือบุญ นี้ไงที่เขาต้องการบุญ บุญคือเหมือนตอนนี้อย่างโลก เกดส์ไม่มียารักษา ทุกอย่างยาที่ไม่รักษา เขาต้องการจะรักษาไข้ใหม่ ธรรมะที่รักษากิเลส ธรรมะที่รักษาโรคกิเลส ยาที่สะอาดบริสุทธิ์ ธรรมะโอสธ แล้วไม่มีใครรักษา แล้วลูกเรามารักษาไว้ แล้วถ้าใครมาเปิดธรรมะอันนี้ ใครมาเอายาที่รักษาโรคเขาหาย คือรักษากิเลสหาย เรายรักษาขันธ์ไว้ แต่โลกเขาหายไม่ได้ แต่นี้ยามีอยู่แล้ว แล้วเอาลูกเรามาค้าไว้ พ่อแม่ได้ ๑๖ กัป

เพราะพ่อแม่ได้รักษาธรรมวินัย ธรรมะโอสถนี้ไว้ให้กับเทวดา อินทร์ พรหม ให้กับศาสนานี้ไว้ ข้อเท็จจริงมันเป็นอย่างนี้จะนั่นพ่อลูกบวชพ่อแม่ได้ ๑๖ กัป นี้พ่อลูกบวชแล้วนะได้ ๑๖ กัปตอนบวชนั้น เพราะธรรมคำศาสนาแล้ว แล้วที่นี้อายุที่พระบวชสั้น บวชยาวเห็นไหม พระบวชสั้นบวชยาวก็อยู่ที่ตัวพระแล้ว ตัวผู้บวช บัณฑิต บัณฑิตคือการรู้ข้อเท็จจริงในศาสนา บัณฑิตคือรู้เรื่องสังขารในการดำรงชีวิต

ทิศ บริหารทิศเป็น ทิศบนศีรษะคือครูบาอาจารย์ ทิศเบื้องหน้าคือพ่อคือแม่เห็นไหม หมู่คณะนะ คนใช้ บริหารทิศคือบริหารชีวิตเราไง ออกไปแล้วเราทำงาน เราจะเป็นผู้บริหารขึ้นมา เราจะมีบริษัท บริวาร เราจะมีหมู่คณะ เราจะมีเพื่อน เพื่อนแท้มิตรแท้ มิตรเทียม หามาแล้วจะเลี้ยงพ่อ เลี้ยงแม่ มาบวชพระ มันพระพุทธเจ้าสอนไว้หมดแล้ว แล้วมาศึกษาเพื่อดำรงชีวิตเป็นคนสุข บวชพระเป็นคนสุข ที่นี้อย่างบวชแล้วพุทธโงๆ นี่ศึกษาอะไร

พุทธโงๆ จะบริหารชีวิตเป็นเหรอ เป็น เป็น เพราะทุกอย่างมาจากจิต นี่พูดถึงเวลาบวช บุญเป็นอย่างนี้ เวลาบวชบุญที่ได้ ได้อย่างนี้ อย่างเช่นพ่อแม่ ถ้าลูกบวชมาแล้วอย่างนี้ ลูกรู้การบริหารชีวิต บริหารความจริง ที่ให้ศึกษาอยู่ว่าอะไร ที่ศึกษามาเพื่อให้มีวิชาชีพ แล้วมาศึกษาเพื่อให้ลูกฉลาดเห็นไหม เขาเรียกว่ามีศีลธรรม จริยธรรม ฉลาดด้วยดีด้วย อยากให้ลูกเป็นคนดี อยากให้ลูกมีความสุข พ่อแม่ก็ปรารถนาแค่นี้ แล้วถ้าเขามีศีลธรรม จริยธรรม เขาจะเป็นคนดีไหมละ นี่มองทางโลกนะแต่ไม่ได้มองทางธรรม

มองทางธรรมคือคำยันศาสนา เราจะบอกเลยเราเปรียบเทียบนะ ในประเทศไทยเมื่อก่อนที่ยุคศึกสงครามมา มันรอดมาจากใคร รอดมาจากพลทหาร นี่ก็เหมือนกันบวชเข้ามาเป็นพลทหารเป็นไอ้เณร ๓ เดือนสัก บวชมาเป็นไอ้เณร บวชเข้ามาเป็นพระใหม่ แต่ก้จำนวนของพระเห็นไหม พระมีกี่แสนๆ นี่ข้อเท็จจริงเป็นอย่างนั้น เพียงแต่บวชมาแล้ว มีครูมีอาจารย์ใหม่ มีสังคมที่ดีใหม่ หล่อหลอมลูกเราเป็นคนดีขึ้นมา

เขาถึงแสวงหากัน คูสิพระป่าเรา บวชแล้วนะ ถ้าไม่แน่ใจครูบาอาจารย์องค์ใด ยังไม่ยอมรับนะ ยังต้องกระเสือกกระสน เหมือนเราเป็นโรค ภูยงไม่ได้ยาตรงกับโรค ไปไหนก็ทาแต่ยาแดง ไปไหนก็ทาแต่ยาแดงไม่หายสักที ภูยงยาที่มันหนักๆ กว่านี้หน้อยได้

ไหม กูก็ไปหาขายที่หนักๆ มันก็เข้าได้ นี่พูดถึง ๑๖ กัป เป็นรูปธรรม การบวชพ่อแม่จะได้
อย่างนั้น เอาเลือดเนื้อเชื้อไขของเราเข้ามาสืบทอด

ที่นี้ประเพณีคนจีน เราก็คอนจีนเหมือนกัน ประเพณีคนจีนบวชแล้วห้ามสึก แต่
ประเพณีของคนไทยเห็นไหม ไทยใหญ่ก็บวชแล้วไม่สึกเหมือนกัน ลังกาบวชแล้วไม่สึก
มันอยู่ที่ประเพณีวัฒนธรรม เราเกิดในประเพณีอย่างนี้ เพราะประเพณีของเรา เราดูจาก
พระไตรปิฎก เพราะสมัยพุทธกาล กษัตริย์ก็บวชไป แล้วบวชแล้วสึกๆ เราก็มีโอกาสได้
ศึกษา นี่เราบวชมาจะศึกษาได้มากน้อยแค่ไหน

ทุกคนเป็นห่วงนะ บวชแล้วจะสอนอะไรผมบ้าง มิ่งหลับตาซิ มิ่งพุทโธมิ่งได้ๆ มา
เดี่ยวก็จะสอนเอ็งต่อ ประสาเรา เหมือนเราจะเขียนหนังสือ เราไม่มีกระดาษ ไม่มีทั้งสมุด
เราจะเขียนอะไร นี่ก็เหมือนกันในเมื่อเรายังหาใจเราไม่ได้ ยังไม่รู้อะไรเลย แล้วเราจะทำ
ยังไง แต่ที่นี้เมื่อเข้ามา เบสิกพื้นฐานทำให้ได้เออะ แต่พระเราที่ว่าสึกไปๆ อดอาหารที่ ๕
วัน ๑๐ วัน เขาภูมิใจมาก เขาภูมิใจของเขา เขาภูมิใจประสบการณ์ของเขา

โยม : ตอนที่หลวงพ่อบวชนะครับ มันมีจุดอะไรที่ทำให้หลวงพ่จะไม่สึกนะ
ครับ มันเกิดกำลังใจยังไง

หลวงพ่ : ให้อธิบายส่วนตัวนี้พูดยาก เราไม่อยากจะพูดเลย เพราะโทษนะ เราอยู่ใน
สังคมสงฆ์ ใครๆ ก็เขียนแต่ประวัติ เราไปดูแล้ว การเขียนประวัติการเชิดชูตัวเอง นั่นคือ
กิเลสทั้งนั้น พอเราเห็นอย่างนั้นเราถึงไม่ทำ แล้วเรามายู่กับหลวงตา หลวงตาท่านไม่เคย
เขียนประวัติของท่านเลย แต่สุดท้ายที่มันมีกันมา เพราะลูกศิษย์เก็บคำเล่าของท่านเอามา
เขียนกันขึ้นมาเอง

ถ้าเราตั้งใจว่าจะเขียนประวัติ เราอยากจะอวดว่าเรามีที่มาที่ไป มันมีเบื้องหน้า
เบื้องหลัง มองได้หลายแง่มุมมาก ใจของเรา เราคิดว่า ถ้ายังมีชีวิตอยู่นะ เราว่าของเราเอง
โดยความตั้งใจของเราเองจะไม่มี จะไม่มี แต่เราคิดของเราเองนะ ถ้าเราทำเป็นที่เชื่อถือ
ของเขา อนาคตเขาก็คั่นรณกันเองนั่นล่ะ

โยม : พูดจะได้เป็นกำลังใจกับผู้บวชใหม่

หลวงพ่อกับฉัน : ไม่หรอก เด็กๆ พ่อแม่เขาจะเสียใจ บวชแล้วไม่สึก เด็กๆ จะรู้เรื่องเลย ไม่หรอก ใช้อย่างนี้มัน ถ้าเราพูดประสาเรา พูดถึงข้อเท็จจริงเลย ใหม่ๆ ก็ไม่ค่อยรู้ แต่มันมีอุคมคติ มันมีอุคมคติมา พอมันมีอุคมคติ ไม่ใช่มีอุคมคติแล้วจะบวชเลยนะ

อุคมคติเพราะมันเป็นคนตรงไป คนตรงคบเพื่อนมาก ทุกอย่างเพื่อนมาก เทียบมาก เทียบพอสมควรเลย แล้วมันพอเที่ยวไป เพื่อนกระทบกระทั่งกัน เราก็ช่วยเหลือ เราก็เจ้องานเขาเต็มที แล้วมันตอบกลับมา มันลบหมดเลย มันคิดขึ้นมาในความรู้สึกขณะ เขี่ยโลกนี้ อะไรมันจริงวะ คือใหม่ๆ คืออยากหาข้อเท็จจริง หาของจริง พอมันหาไปหาไม่เจอ พอมีวันหนึ่ง ไปเจอพระเงิ๊ง หรือว่ามันอยู่ในนี้ หรือมันอยู่ในเพศพระนี้ มันเริ่มคิด พอเริ่มคิดมันก็เริ่มหา

อย่างที่ว่าพอบวชมาแล้ว จริงจังมาก พรรษาแรกไม่นอนเลย บวชใหม่ๆ นี่เนสัชชิก ไม่นอนเลย สู้อย่างเดียว เพราะอะไรไม่รู้ใหม่ เพราะหัดคิด เพราะคบเพื่อนสนิท สนิทกับเพื่อนมาก เหมือนกับเราวัยรุ่นเที่ยวเต็มทีเลยแล้วไปบวชเลย โดยที่ไม่มีอะไรเลย คิดดูสิ ไอ้โฮ เหมือนตกเหวนนอนไม่ได้เลย นอนไม่ได้กินไม่ได้เลย พุทโธอย่างเดียว สู้กับมัน แล้วมันเจริญแล้วเสื่อม เจริญแล้วเสื่อม ทุกข์มาก ที่นี้การปฏิบัติเราแลกมาด้วยความจริง

อย่างที่หลวงตาท่านก็ทำของท่าน ครูบาอาจารย์ท่านก็ทำของท่าน แล้วพอมานั่งโพษนะ อย่างที่สังคมเขาสอนกันอยู่ว่า ง่ายๆๆๆ นี้ ประสาเราเลย ในความรู้สึกเรานะ เหมือนกับสอนเด็กสอนลูกสอนหลานเราให้เป็นคนมั๊งง่าย สอนสังคมให้เหลวไหล ถ้าสังคมมันเหลวไหลไปแล้ว มันเสียหาย นี่ในความรู้สึกเรานะ ที่เราออกมาพูดอยู่ที่นี่ ก็เพราะเหตุนี้เหมือนกัน

เพราะอะไรไม่รู้ใหม่ เพราะหลวงปู่ฉันครูบาอาจารย์ของเรา กว่าจะได้มาแลกมาด้วยชีวิตทั้งนั้นเลย แล้วบอกพวกนี้บอกว่าอยู่เฉยๆ แล้วได้มา เขาพูดผิด พูดผิด อย่างมหายานพวกเซน ไปดูเซนเขาปฏิบัติสิ ไปดูประวัติสิ เราไปอ่านประวัติสิ เขานั่งที่ ๑๗ วัน เซนมหายานเขาเอาเต็มทีนะ ไอ้สว่างโพลางๆ เรียบง่ายแต่เขาทำ ไอ้โฮ คนจีนจะรู้ดี ว่าพระจีนเขาปฏิบัติอย่างไร แต่นี่อั้งเขาแล้วมานั่งเล่นหมากรุกเก็บกัน แล้วบอกว่าจะไปนิพพาน เราถึงฟังแล้ว เราบอกหลวงสังคมไทยที่พูดนี้

เพราะเวลาหนึ่งครูบาอาจารย์ท่านปฏิบัติมาเต็มที่ แล้วเราเองเราก็แลงมาด้วย แลกมาด้วยเหงื่อไคล แลกมาด้วยความขยันหมั่นเพียร แลกมา เดินจงกรมทั้งวันๆ บางคนงนนะว่าเดินอย่างไรได้ทั้งวันๆ แล้วมันเบื่อมาก พอเบื่อขึ้นมา มันก็คิดถึงหลวงปู่มัน ก็คิดถึงพระพุทธรเจ้า ทุกคนมันจำใจ แล้วมันเบื่อหน่าย ถ้าจิตมันดี มันก็พอใจ พอจิตมันทรุด จิตมันไม่เอานะ โธ้ย มันเบื่อหน่าย

เพราะธรรมดาเห็นใหม่ น้ำเดือดจุดเดือดมันก็ต้องกายตัวเองเป็นธรรมดา เคี้ยวมันก็เดือด น้ำร้อนน้ำเย็นเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จิตมันก็เป็นอย่างนี้ คนปฏิบัติมันต้องเจออย่างนี้หมด มันมีแปรปรวนตลอด แล้วทำอย่างไรให้มันคงที่ แล้วบอกอยู่เฉยๆ ไม่ต้องทำอะไร มันคงที่เอง เขาสอนกันอย่างนี้ เราถึงแหมอะไรกันวะ นิสัยมันเป็นอย่างนี้

แต่จะบอกว่า แต่พอมันบวชมาแล้วสิ พอจิตมันได้หลักได้เกณฑ์ อย่างที่พูดที่แรก พอมันเริ่มมีหลัก แล้วมันตรวจสอบได้ ถึงอ้อ มันต้องเป็นอย่างนี้ มันถึงเวลาของมัน อย่างเราใหม่ๆ จะไปรู้อะไรชีวิตเรา แต่พอเราดำรงชีวิตมาเต็มที่แล้ว เราย้อนกลับไปดูใจ ภูผาคิดพลาดอย่างไร ภูทำอย่างไร มันดูหมด นี่พอจิตมันเริ่มมีหลัก แล้วมันได้ มันย้อนดู อ้อถึงรู้ มันเป็นตรงนั้นด้วย มันเลยเข้าใจตัวเอง เข้าใจ

โยม : จากที่ผมลองนั่งพุทโธๆ มาประมาณไม่ต่ำกว่า ๓ ปีนะ

หลวงพ่ : ว่าไป

โยม : ก็หลังจากทำเสร็จแล้ว ก็รู้สึกว่าการโกรธคือมันห่างขึ้น แล้วพอจะมีแล้วมันเห็น

หลวงพ่ : ข้อเท็จจริงมันเป็นอย่างนี้ ถ้าได้ทำมันต้องมีผลบ้าง แต่มันมากมันน้อยแตกต่างกัน พุทโธๆ ไป มันเหมือนเรา พวกเรานะเข้ามาออกกำลังกาย วิ่งทุกวัน ร่างกายมันจะแข็งแรงไหม ถ้ามีพุทโธๆ ไป จิตมันจะเข้มแรงขึ้นมา แล้วเอ็งไม่ทำกัน ภูบอกว่าภูนอนเฉยๆ แล้วภูแข็งแรง ก้ามภูใหญ่เลย มันไม่มี

เข้าตื่นขึ้นมา เราก็ออกกำลังกายกันทุกวัน เพื่อให้ร่างกายแข็งแรงใช้ใหม่ พุทโธๆ เรารักษาคิดให้มันเข้มแข็ง จิตเรามีกำลัง จิตเราดีขึ้นมา มันเข้ามาไม่ได้ โกรธก็รู้ทัน อะไรมันก็ดีขึ้น ดีขึ้นทุกอย่างแหละ เพียงแต่เราพุทโธๆ แล้วจะนิพพานเลย จะเอาที่ไหน

เวลาเขาบอกรมิ่งไม่ต้องพุทโธแล้วได้นิพพานเลย ทุกคนตะครุบเลย พุทโธ ๓ ปียังไม่ได้ เขานั่ง ๒ วันได้นิพพานแล้ว ไม่วิ่งไปหาเขาละ

โยม : จริงๆ ตั้งใจจะหาอยู่ (หัวเราะ)

หลวงพ่ : เขาเรียกนะ หวานเป็นลมขมเป็นยา ขมๆ มันเป็นยารักษาโรค ไปหวานเป็นลม ไปตะครุบลมไม่ได้อะไรเลย ที่เราพูดเมื่อกี้ที่สังคมไทยที่มันไม่ได้อะไร ก็เอาสบายไป พุทโธนะ พุทโธไปเรื่อยๆ พุทโธไปเรื่อยๆ แล้วรักษามันดีๆ แล้วพอมันเกิดปัญญาขึ้นเรื่อยๆ นะ ไปดูในเว็บไซด์เรา วันนั้นเขามาถามตรงนี้ มันมาจากหนองคาย เขาบอกว่ามันจะใช้ปัญญาอย่างไร เราบอกฝึกปัญญา เราบอกปัญญามันฝึกมาจากเรานี้แหละ ฝึกมาจากมะม่วงสุกก็มาจากมะม่วงดิบ

โทษนะวัวควายที่เขาฝึกใช้งาน เขาก็ฝึกจากวัวควายที่มันไม่เป็นนั่นแหละ แต่วัวควายที่ฝึกใช้งานได้แล้ว ราคามันจะแตกต่างจากวัวควายที่ไม่ใช้งาน จิตของเราถ้าฝึกแล้วมันเป็นอย่างนั้น มันต้องฝึก! มันต้องฝึกฝน มันต้องมีการกระทำ คนจะดีจะชั่วมันอยู่ที่การกระทำ อยู่ที่มีการฝึกฝนของเรา อย่าไปเชื่อเขาที่ว่ามันลอยมาจากฟ้า พุทโธมันอยู่กับจิต จิตมันมีพุทโธอยู่แล้ววิ่งไปชนมัน อย่าไปเชื่อ เราทำมาหากินยังเกือบเป็นเกือบตายเรายังเป็นอย่างนี้เลย มันบอกไม่ต้องทำมาหากิน แล้วมีตั้งค์ๆ มีอีกไหม จบนะ จบไหม เออ เอวัง